

ZADARMO

Noviny o živote v Bratislave sú distribuované každý mesiac do všetkých mestských častí.
EV 3101/09 - ISSN 1335-5228
IČO: 35712058

Vydáva NIVEL PLUS s.r.o.,
Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava
Tlačí MAFRAPRINT
Roznáša spoločnosť Red Post, s. r. o.

Bratislavské Noviny

Aktuálne
správy o dianí
v Bratislave

nájdete aj na
www.banoviny.sk

a na Facebooku
www.facebook.com/banoviny
Píšte, pýtajte sa, komentujte

Piatok 7. októbra 2022

Pressburger Zeitung - Pozsonyi Újság - Nova Posoniensia

Ročník XXV. - Číslo 10

4 Predvolebná anketa

Za čo by zahlasovali Bratislavčania, aké zmeny za predchádzajúce štyri roky oceňujú a čo kritizujú?

6 Ekodom za 50 eur

Architekt Patrik Martin býva v dome, ktorý mu výrazne šetrí spotrebu energie, mesačne platí približne 50 eur. Čo by však dnes urobil inak?

10 Divadlo získa novú vežu

Vysoká konštrukcia budúcej veže na streche Divadla Aréna už z diaľky púta pozornosť Bratislavčanov. Patrí k tomuto historickému objektu?

27 Tajomná panna a plač bosorky

Pripomente si legendy a povory, ktoré sa viažu k Michalskej veži v historickom centre nášho mesta.

Mesto prepína na úsporný režim: menej svetla a tepla, úradníci na home office

BRATISLAVA

Magistrát, miestne úrady, ale aj vzdelávacie či vedecké inštitúcie, firmy i bežné domácnosti... Všade je dnes témou dňa šetrenie drahými energiami. Aké núdzové scenáre sú v hre?

V kanceláriách budov magistrátu sa má počas pracovného dňa vykurovať v zime podľa možnosti len na 19 °C. Obmedzili ohrev teplej úžitkovej vody vo svojich objektoch, zvažujú tiež úpravu organizácie práce, prípadne aj prevádzkového režimu v mestských objektoch. Cieľom je znížiť spotrebu energií aspoň o 15 %, a to aj technologickými opatreniami. Mesto tvrdí, že v prevažnej väčšine svojich pracovísk už nahradilo osvetlenie energeticky účinnejším LED systémom, postupne vymieňa aj svietidlá verejného osvetlenia za ledky. Dá sa predpokladať, že

v rámci úspor sa v niektorých častiach mesta bude menej svietiť, o obmedzení služieb pre občanov však magistrát zatiaľ nehovorí.

Samospráva v Starom Meste navrhla vykurovať administratívne priestory, škôlky, školské jedálne či sociálne zariadenia na 20 až 22 °C, detské jasle na 20 až 23 °C, priestory pre kultúru na 20 až 21 °C. „Pri určení teplôt vychádzame z STN EN 12 831. Operatívne a podľa situácie sme pripravení znížiť teplotu všade tam, kde to bude možné, napríklad na úrade,

v priestoroch určených na kultúru. Naopak, teplotu neplánujeme znižovať v budovách škôl, škôlok či jasli, ani v priestoroch, v ktorých by prípadné zníženie teplôt mohlo ohroziť zdravie detí,“ spresnila mestská časť, ktorá má stále v platnosti zmluvy so stanovenými cenami na dodávku elektriny (do konca roku 2023) aj na dodávku plynu (do 31. júla 2023). Avizuje tiež výmenu tepelno-energetických zariadení starších ako 15 rokov.

Foto: shutterstock

Pokračovanie na str. 2 ➤

Budú sa deti učiť v piatok online?

V pracovnej verzii návrhov rezortu životného prostredia sa medzi úspornými opatreniami spomínalo podľa medializovaných informácií nielen vypnutie vonkajšieho osvetlenia pamiatkových budov, ale napríklad aj predĺženie vianočných prázdnin a obmedzenie prezenčného vyučovania – žiaci by sa mali počas piatkov učiť z domu. Predseda vlády Eduard Heger v diskusnej relácii rádia *Expres Braňo Závodský* naživo však ubezpečil, že štát urobí všetko pre to, aby sa k takémuto kroku nemuselo pristúpiť.

Voľby sa blížia

BRATISLAVA

Prvýkrát sa komunálne a župné voľby konajú v ten istý deň, a to v sobotu 29. októbra. Pozrite sa, na čo treba dať pozor, aby váš hlas neprepadol.

V spojených regionálnych voľbách si vyberieme nových starostov mestských častí, primátora mesta aj šéfa Bratislavského samosprávneho kraja (BSK), takisto poslancov miestneho, mestského a krajského zastupiteľstva. Tentoraz teda dostaneme až šesť hlasovacích lístkov, ktoré budú farebne odlišené. V bielej obálke nájdete štyri biele lístky pre kandidátov v komunálnych voľbách, v modrej obálke dva modré lístky pre kandidátov do vyššieho územného celku.

Ak sa pri krúžkovaní svojich kandidátov pomýlite, stačí to oznámiť volebnej komisii, ktorá vám vydá nové hlasovacie lístky. Najdôležitejšie je vložiť vyplnené biele lístky do bielej obálky a modré do modrej a potom ich vhodiť do tej správnej schránky, teda bielu obálku do bielej schránky a modrú do modrej. Pozor, ak to popletiete, vaše hlasovanie bude neplatné!

Pri voľbe predsedu BSK, primátora aj starostu môže volič zakrúžkovať iba jedného kandidáta. Na hlasovacom lístku pre voľby do zastupiteľstva môžete krúžkovať viacerých kandidátov, no najviac toľko, koľko poslancov má byť zvolených v príslušnom volebnom obvode – ich počet nájdete na hlasovacom lístku. (bn)

Všetko o voľbách na
www.banoviny.sk

Slovo k veci

Šou zo suterénu

Keď teraz napíšem, že v bratislavskom nočnom klube si skočili do vlasov dve temperamentné poslankyne Národnej rady, ani netreba menovať. Vieme.

Dotyčné dámy podrobne opisali svoje hulvátske správanie ako z piatej cenovej, takže sme ozaj dostatočne informovaní – o strhnutej šiltovke, o údere do hlavy, o podanom trestnom oznámení, aj o návrhu na drogový test.

Zhodou okolností v rovnakom čase detská nemocnica na Kramároch oznámila úžasný úspech našich lekárov, ktorí zachránili chlapčeka s obojstrannými nádormi obličiek. O tomto zázraku však už mnohí z nás vedia menej a ďalším správa unikla úplne. Išlo pritom o operáciu na hranici technických možností, ktorej predchádzali podrobné konzultácie so špecialistami v Holandsku aj v USA...

Často sme zahlcovaní informačnými hĺpnosťami zo suterénnych šou, ktoré prekrývajú výsledky úsilia schopných, kreatívnych a odvážnych ľudí. Aj na kandidátkach do blížiacich sa komunálnych volieb je zopár „zabávačov“, treba dobre zvážiť, za koho a za čo zahlasujeme. Triezvo posúdiť, či sú predvolebné sľuby splniteľné, ale aj to, kto sľubuje. Nemusi ich myslieť vážne.

Anna Čapková

TRIV
BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLVÁRE

STÁHOVANIE.sk

NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

Nové okolie pamätníka pôsobí príjemne

PETRŽALKA

Nábřeží Dunaja na petržalskej strane sa postupne mení na zelenší a bezpečnejší verejný priestor. Aktuálne hlavné mesto obnovilo okolie Pamätníka obetiam extrémizmu, kde pred 16 rokmi zavraždili študenta Daniela Tupého.

Na mieste donedávna parkovali autá, dnes je tu príjemný zelený priestor s výhľadom na Dunaj a historické centrum. Pamätník Zlomené krídlo od Pavla Brnu a Pavla Dubinu zároveň získal vďaka úpravám dôstojný charakter, ktorý mu chýbal.

Spevnené betónové a asfaltové plochy sa zmenili na zelený park. Na ploche takmer 15-tisíc m² rastie trávnik, pribudli upravené chodníky, nové stro-

Upravená plocha ponúka nový zážitok na nábřeží Dunaja s výhľadom na Bratislavský hrad.

my, bratislavské lavičky aj chýbajúce osvetlenie. Zámerom architektonického návrhu z ateliéru Kataríny Monček bolo ponúknuť jednoduché

riešenie, ktoré pamätníku nekonkuruje, ale, naopak, podporuje a dopĺňa jeho prítomnosť na nábřeží. (ts)

Foto: magistrát

Mesto prepína na úsporný režim...

Dokončenie zo str. 1

V súvislosti s drahými energiami mestská časť Nové Mesto pripravuje akčný plán energetických úspor. „Pôjde o jednoduchšie opatrenia, ktoré si nevyžadujú investície, ale aj také, pri ktorých budú potrebné ďalšie investície a budú súčasťou rozpočtu na budúci rok,“ uviedla samospráva. Okrem toho podnikli viac krokov, ktoré napríklad školám a škôlkam v Novom Meste výrazne šetria výdavky na energie, takže rastúce ceny by mali zvládnuť. Samospráva sa v týchto dňoch chystá umiestniť fotovoltické zariadenia v školách na Odborárskej a Za kasárňou, v budúcom roku majú pribudnúť aj v ZŠ Cádova, úsporné opatrenia plánuje tiež v ZŠ Riazanská.

V Ružinove sa pripravujú aj na scenár, že mnohí zamestnanci miestneho úradu či niektorých ďalších inštitúcií budú pracovať z domu. „Máme deväť základných škôl, desiatky prevádzok škôlok a tu všade intenzívne pocítíme energetickú krízu. Snažíme sa na to zodpovedne pripraviť,“ ubezpečil starosta

Martin Chren. Ružinov má takisto zimný štadión, kde nárast cien energií označil starosta za enormný. Na zdraženie energií reaguje takisto Petržalka, ktorá má v správe budovy materských a základných škôl, kultúrne objekty, je tiež čiastočným spoluvlastníkom budovy, kde sídli úrad. Energeticky náročná je podľa starostu Jána Hrčku verejná plaváreň, jej zatvorenie však zjavne nie je na programe dňa. Naopak, Petržalská plaváreň na svojom webe informuje, že od októbra tu nájdeme „ešte dostupnejší saunový svet“ – po novom si ho užijeme už aj počas pracovných dní. Mestská časť podpísala dodatok so spoločnosťou, ktorá v Petržalke prevádzkuje tepelné hospodárstvo, a rokuje s ňou aj o ďalších možnostiach zníženia nákladov. Starosta Hrčka tvrdí, že hospodárili v uplynulom období dobre a bude záležať na miestnych poslancoch, či úspory použijú na vyššie ceny energií, alebo sa bude v rozpočte škrtiť. Na nárast cien energií sa pri-

pravujú aj zdravotnícke zariadenia, kultúrne, vedecké či vzdelávacie inštitúcie. Naša najväčšia a najstaršia Univerzita Komenského prijala sériu odporúčaných opatrení, ktoré by mali ušetriť 10 až 15 % spotreby energie. Medzi nimi je inštalácia pohybových senzorov na osvetlenie, optimalizácia svetelných zdrojov, spotrebičov, zníženie teploty, ale takisto pripravuje zateplenie objektov či inštaláciu zariadení na obnoviteľné zdroje. Univerzita zavedie počas pracovného týždňa v popoludňajších hodinách a cez víkendy útlmový režim budov a častejšie využívanie práce z domu. „Našou maximálnou prioritou je udržať funkčnosť slovenského vysokého školstva, nemáme to však vo vlastných rukách. Bez pomoci štátu nie je otázkou či, ale kedy dôjde k jeho kolapsu,“ pripomenul rektor Marek Števec. Minulý týždeň už ministerstvo financií uvoľnilo takmer 17 miliónov eur pre verejné vysoké školy, ktoré sú určené na kompenzáciu zvýšených cien energií. (bn, TASR)

Otvoria KOLO

BRATISLAVA

Z víkendových mestských bazárov sa stáva KOLO – stabilné centrum opätovného použitia vecí, ktoré nepotrebuje, no môžu poslúžiť niekomu inému.

„KOLO bude najmä o kolo- vaní vecí, minimalizácii odpadu a aktívnom priestore pre ľudí, ktorým záleží na životnom prostredí,“ informuje spoločnosť Odvoz a likvidácia odpadu (OLO) na svojom webe. Prevádzka KOLO sa otvorí už v sobotu 8. októbra, nájdete ju hneď vedľa centrály OLO na Pestovateľskej ulici. Otvorená bude každý deň okrem pondelka. (bn)

Kedy platí zákaz hazardu

BRATISLAVA

Bratislava určila dni v roku 2023, keď bude v meste zakázané prevádzkovať hazardné hry.

Zákaz sa týka 1. januára, 6. januára, Veľkonočnej soboty, Veľkonočnej nedele, Veľkonočného pondelka, 29. augusta, 1. septembra, 15. septembra, 1. novembra, 2. novembra, 17. novembra a 26. decembra. V týchto dňoch bude v hlavnom meste zakázané prevádzkovať hazardné hry ako stolové hry, výherné prístroje, terminály videohier, zariadenia obsluhované priamo hráčmi, iné technické zariadenia či bingo. Ide o rovnaké dátumy ako v tomto roku. (TASR)

ART INVEST

**OBRÁZY
NAJLEPŠIE
PREDÁTE
V AUKCII**

Žiadne poplatky

Galéria Art Invest
Dobrovičova 7, Bratislava
Info: 0905 659 148
www.artinvest.sk

Team Bratislava
www.teamba.sk

Silný tím poslancov, ktorý ťahá za jeden povraz s primátorom, dokáže pre Petržalku presadiť viac.

Oskar
Dvořák

Ivan
Halmo

Daniel
Klimovský

Zuzana
Kolman
Šebestová

Michala
Kozáková

Tatiana
Kratochvílová

Jakub
Kuruc

Lenka
Milincá

Pavol
Škápik

Vladimír
Weber

Matus
Vallo

Kandidát
na primátora
Bratislavy

Sám to nedám, preto v Petržalke voľte aj môj tím.

Neskutočne nás baví meniť Bratislavu a vidieť, že takmer každý deň sa dá urobiť niečo, čo ľuďom v našom meste zlepšuje život. Od tých najväčších vecí až po úplne najmenšie drobnosti, na ktoré sa v minulosti zvyklo zabúdať.

V Petržalke sme spustili výstavbu predĺženia električky po Janíkov dvor, revitalizujeme Sad Janka Kráľa, založili sme Komunálny podnik, rekonštruujeme cesty a chodníky, realizujeme bezbariérové úpravy chodníkov, modernizujeme verejné osvetlenie do ulíc sme nasadili nové autobusy, čím skvalitňujeme a zrýchľujeme MHD, odstraňujeme bilbordy a vizuálny smog, pripravujeme aj výstavbu lávok a osvetlenie pri Chorvátskom ramene.

Chceme a vieme pre Bratislavu aj Petržalku urobiť ešte omnoho viac. Ale sám to nedám. Preto mám v Petržalke silný tím skvelých kandidátov na poslancov z Teamu Bratislava. Kto volí mňa, mal by voliť aj ich, pretože iba v spolupráci s nimi budú pokračovať pozitívne zmeny a mesto sa nevráti do starých koláji.

Sám to nedám – preto v Petržalke voľte aj môj Team Bratislava!

Team Bratislava

Pavol
Pecť

Zdenko
Pek

Michaela
Ondrejčovič

Spoluprácou
za lepšiu
Petržalku

Team Bratislava

PS
Progresívne Slovensko

saS
Sloboda Solidarita

Objednávateľ: Jakub Kuruc, M. Curie Sklodowskej 23, 851 04 Bratislava, Dodávateľ: NIVEL PLUS s.r.o., Ivánska cesta 2D, 821 04 Bratislava, IČO: 35712058

BRATISLAVSKÉ NOVINY sú mesačník bezplatne distribuovaný do bratislavských domácností | EV 3101/09 | ISSN 1335-5228 | Vydávateľom je NIVEL PLUS s.r.o., Ivánska cesta 2D, 821 04 Bratislava, IČO: 35712058

© 2013 Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Autori článkov si v zastúpení vydavateľom vyhradujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a verejný prenos článkov. Vydavateľ nedal súhlas na monitoring tlače.

BRATISLAVA
Už o tri týždne, v sobotu 29. októbra, rozhodneme o nových starostoch mestských častí, primátorovi Bratislavy aj šéfovi Bratislavského kraja. Čo prospešné sa podarilo v našom meste za

Bratislavčania o svojom meste: Za čo

predchádzajúce štyri roky, čo treba zlepšiť, za čo by ľudia zahlasovali? Bratislavčanom z rôznych mestských častí sme položili tieto otázky:

1. Akú zmenu za posledné štyri roky oceňujete najviac?

2. Čo je najväčší problém Bratislavy, ktorý treba riešiť prioritne? (in, ac)

Foto: archív

IVAN Podstupka (69), Karlova Ves:

■ Dobre fungujúcu mestskú dopravu. Rekonštrukcia západnej radiály bola náročná, ale výsledok, spolu s obnovou vozidiel, významne zvýšil kvalitu dopravy. Pravda, zásluhu na tom majú i predchádzajúce vedenia mesta. MHD jazdí spoľahlivo, presne, vo vozidlách je pohodlie. Oceňujem vytrvalosť, s akou magistrát presadzuje optimálne trasovanie električiek a bojuje proti faktami nepodloženým námetkam aktivistov, ktorým sa to len „nepáči“.

■ Po rokoch sa v meste objavili svieže trávniky so záhonmi kvetov, najmä tulipánov. Pripomenulo to 70. roky, keď sa o zeleň staral ZARES pod vedením Ing. Emila Skákalu. ■ Bohatý je kultúrny život mesta, hoci ho výrazne ochudobnili opatrenia v súvislosti s covidom. Najmä tento rok je na kultúrnom a pamiatkarskom poli rušno, treba veriť, že nielen pre komunálne voľby.

■ Najväčším problémom, zasahujúcim najmä financie, je administratívne postavenie Bratislavy. V parlamente nemal kto podporiť primátora pri posilnení postavenia mesta novým zákonom o Bratislave. Bratislava by mala mať postavenie prinajmenšom samosprávneho kraja. Výsadné postavenie vyplývajúce z nadmestských funkcií majú Praha, Viedeň, Budapešť, Berlín a ďalšie metropoly. Súčasný Bratislavský samosprávny kraj je administratívny paškvil, ktorý roky dokazuje svoju nefunkčnosť. Napríklad, Bratislava má viac ako dvakrát vyšší rozpočet ako jej „nadiadenný“ samosprávny kraj. Európsky unikát.

■ Mestské časti majú príliš veľké kompetencie pri plnení celomestských funkcií, ktoré povahou a nárokom patria mestu. Mesto je funkčne jeden organický celok najmä v doprave a pri tvorbe životného prostredia. Mestské časti tieto mestské funkcie atomizujú a znefunkčňujú. Viditeľné je to napríklad pri parkovacej politike. V prvom rade sme občania Bratislavy, obyvateľmi mestských častí sme len v druhom pláne. Je absurdné, aby sa mestské časti správali k bratislavským motoristom rovnako, ako k Nebratislavčanom, ktorí tu neplatia dane. Parkovaciú politiku musí do rúk chytiť magistrát. A to platí aj o ďalších celomestských funkciách.

■ Verím, že vo voľbách sa presadia noví ľudia. Nepáčia sa mi staré tváre, ktoré sa zároveň vyskytujú v zastupiteľstvách viacerých stupňov, dokonca aj v parlamente. Bolo by potrebné pýtať od nich odpočet, ale ešte lepšie ich zo zastupiteľstiev vypratať.

RASTISLAV (46), Petržalka:

■ Zmenu, ktorá by nejakým významne ovplyvnila môj život, som nezaregistroval. Evidujem však, najmä na sociálnych sieťach, zmenu komunikácie mesta aj mestskej časti smerom k obyvateľovi. Kým kedysi ste sa zúfalo snažili dopátrať odpovede, dnes zareagujú úradníci aj na mejl, čo je super. V Petržalke sú schopní napríklad malé opravy odstrániť okamžite.

■ Mnohí nadávajú na MHD, ale podľa mňa sa v nej jazdí komfortne, hoci dostať sa z Petržalky do niektorých častí mesta, napríklad na Trnávku, je pre intervaly liniek mimo špičky stále časovo náročné.

■ Nové vizualizácie Námestia republiky sú pekné, bojím sa však, či sa nájdú aj peniaze na realizáciu. A kedy sa jej dožijeme...

■ Po viacerých cyklotrasách, ktoré sú len namaľované na ceste, sa neodvážim jazdiť. Petržalka realizáciu cyklotrás v posledných rokoch úplne odignorovala, pritom po sídlisku by sa dalo premiestňovať bicyklom komfortne. Verte, že áut na cestách by bolo menej. Mohli by sa inšpirovať v Győri, tam sú špičkovy zrealizované cyklotrasy, oddelené od vozovky.

■ Mesto mlčí o projekte výstavby na Gwarkovej pri lesíku, hoci občania sú radikálne proti. Tento boj sa ťahá už roky, bolo by nakoľko ho vyriešiť.

GABRIELA Flimelová (47), Petržalka:

Positívne zmeny vidím najmä v Petržalke. Zlepšilo sa kosenie, mestská časť vyriešila problém s umiestnením detí do škôlok, to je veľká vec. Výborný nápad sú vrecká na psie exkrementy priamo zabudované do smetných košov a detaily ako napríklad cykloservisné stojany z dielne mestskej časti.

Parkovacia politika – tá totiž robí z Bratislavčanov cudzincov vo vlastnom meste. Nechcem sa hádať s kamarátmi Ružinovčanmi alebo Novomesťanmi, kto komu kde obsadzuje parkovacie miesta. V Petržalke je aktuálne taký chaos – tam zóna mesta, tam zóna Petržalky, tam parkovacie miesta mesta, tam Petržalky – že sa v tom neorientujeme ani my, čo v meste žijeme. Lutujem ľudí zo zvyšku Slovenska, ktorí sem prídu na návštevu.

LENKA Hamšíková (42), Dúbravka:

Najviac oceňujem zmeny v riadení strategických podnikov, výmenu vedúcich osôb, ktoré už nie sú toxické, a ukončenie nevýhodných zmlúv mesta. Posun vnímam aj v revitalizácii detských ihrísk.

výzvou, a to nielen Bratislavy, je tvorba podporujúceho, socializujúceho a rozvíjajúceho prostredia, potenciálu pre najslabších – deti, mládež, seniorov, zdravotne a sociálne znevýhodnených ľudí. Zmeny, ktoré by mali nastať, sú principiálne, hodnotové. Mali by sa týkať finančných procesov, verejných priestorov, komunitných aktivít, sociálnej, právnej starostlivosti, aj mediálnej pozornosti... Tak, ako sa staráme o tých najslabších, takou spoločnosťou naozaj sme.

U nás v Dúbravke veľmi chýbajú komunitné aktivity, priestor, kde by ľudia spoločne a zmysluplne trávil čas. Najväčšou

ANDREA Nozdrovická (51), Staré Mesto:

Bratislava sa mi zdá byť zelenšia, živšia, badať zmeny, i keď sú niektoré možno „pre oko“ a zdajú sa prvo plánové. Asi najviac však oceňujem pozitívne zmeny

vo fungovaní mestskej hromadnej dopravy.

Prioritne treba riešiť dopravu – menej áut, viac záchytných parkovísk. Ale to si zrejme musia vstúpiť do svedomia aj obyvatelia Bratislavy.

by zahlasovali, čo sa im páči a čo kritizujú?

MARIANNA Sadloňová (69), Petržalka:

Vnímam najmä to, že sa naše mesto skrásilo. Páčia sa mi napríklad vysadené platany na Trnavskom mýte, ktoré poskytujú trochu relaxu v tejto rušnej zóne, či zelené pásy s kvetmi na uliciach, ktoré milo prekvapili na jar, ale aj úpravy na Hodžovom námestí pred Prezidentským palácom, hoci sú zatiaľ iba dočasné. Ako turistku ma potešili tiež novinky v lesoch – pozorovňa Vydrica alebo prístrešky na Malom Slavíne. A ako človek bez auta oceňujem obnovenie autobusovej linky do Hainburgu, podarilo sa to len nedávno.

Rozhodne treba urýchlene dobudovať električkovú trať v Petržalke, čo pomôže vyriešiť dopravnú situáciu najmä nás, ktorí bývame v tejto najväčšej mestskej časti. Dôležité je tiež budovať bezpečné cyklotrasy a vylepšovať tie terajšie, stále ich je žalostne málo.

ĽUBOMÍR Deák (41), Ružinov:

Positívne hodnotím najmä vybudovanie novej autobusovej stanice na Nivách a jej prepojenie na okolitý verejný priestor, takisto obnovu historickej budovy Pradiarne, bývalej cverbovej továrne.

Predovšetkým treba komplexne zrekonštruovať a zmodernizovať priestory Hlavnej stanice, ako aj predstaničného námestia. Aby objekt železničnej stanice a celé okolie boli dôstojné, na úrovni 21. storočia, tak, ako sa patrí na hlavné mesto Slovenska.

PETRA Stašková (45), Ružinov – Trnávka:

Určite je viac pozitívnych zmien, napríklad to, že miznú bilbordy a sadia sa stromy.

Problémom je najmä doprava – priveľa áut, parkovanie a cyklotrasy.

VILIAM Denko (72), Staré Mesto:

Za posledné štyri roky sa podľa môjho názoru neudiala žiadna zásadná zmena v Bratislave, ktorá by mala vplyv na zlepšenie života v meste.

■ Najväčší problém Bratislavy je statická doprava, teda parkovanie. V Starom Meste je až päť systémov, čo je neúnosné. Sú to: - pôvodný systém parkovania na rezidentskú kartu na komunikáciách v správe mestskej časti, - pôvodný systém parkovania na rezidentskú kartu na komunikáciách v správe mesta, - parkovanie v zóne PAAS, prvá fáza SM1 Hlavná stanica –Blumentál (budú štyri zóny?), - zóna parkovania v režime BPS Park,

IVANA (51), Karlova Ves:

Čakala som väčšiu odbornosť a progres, hlavne pri riešení a realizácii dopravnej infraštruktúry, parkovacej politiky, znižovaní vizuálneho smogu, urbánnej ekológie a identifikácii. Ak mám ohodnotiť nejakú zmenu: oceňujem snahu o výsadbu kvetov vhodných pre opelovače, rekonštrukciu toaliet v Sade Janka Kráľa, zavedenie zberu kuchynského bioodpadu, fitness stroje na Dvořákovom nábreží.

Je toho viac:

■ oprava karloveskej radiály - obnova zrušených 3 obrátisk cez električkovú trať, aby vrátili infraštruktúru, ktorá bola praktickej-

šia a ekologickejšia ako súčasná, a eliminuje porušovanie dopravných pravidiel (jazdenie v protismere, v jednosmerke, vysoké prekračovanie rýchlosti po rekonštrukcii),

■ výstavbu obytných domov a komerčných budov podmieniť realizáciou zelenej strechy, zelenej steny a hniezd pre vtáky a netopiere,

■ pri rekonštrukciách zaviesť povinnosť hniezda pre vtáky a netopiere,

■ realizovať/budovať cyklistické chodníky bez ohrozovania chodcov a zamedziť ohrozovanie chodcov cyklistami na zdieľaných chodníkoch,

■ podporiť budovanie podzemných veľkocapacitných kontajnerov na sídliskách,

■ budovať verejné toalety.

Pleseň na nohách a nechtoch je infekcia.

Použitá biotechnológia eliminuje plesne priamym parazitizmom a je odborníkmi považovaná za najbezpečnejšiu technológiu. Mikroorganizmus *Pythium oligandrum* preniká svojimi vláknami do buniek parazita (plesne alebo kvasinky) a čerpá z neho pre svoju výživu potrebné látky. Po vyčerpaní parazita prestáva aktivita Múdrej huby a táto odrastá s nechťom alebo pokožkou, pretože nie je schopná si obstaráť živiny z ničoho iného, než z plesní a kvasiniek. Pre nohy a nechty náchylné k výskytu plesní sú prípravky z rady Biodeur: pre nohy postihnuté plesňou **Biodeur 3x1g**, špecialista na nechty **Múdra huba Pythie Biodeur Nail**, pre preventívnu ochranu proti plesniam **Múdra huba Pythie Biodeur Prevent** a proti potivosti a zápachu nôh **zásypový prášok Múdra huba Pythie Biodeur Prevent Foot Powder**. Prípravok **Biodeur** sa vyrába aj v biokvalite – **Múdra huba Bio Biodeur 3x5g**.

Prípravky s Múdra hubou dostanete vo svojej lekární alebo u svojej pedikérky.

Na Vaše otázky radi odpovieme na e-mailovej adrese: pythium@pythium.cz
Informácie na: www.pythium.eu

Výrobca:
Bio Agens Research and Development – BARD, s.r.o.

B■A■R■D■

Múdra huba ju zastaví.

SKÚSEŇ ARCHITEKTA Ako sa býva v ekologickom dome, ktorý vychádza na 50 eur mesačne?

BRATISLAVA

„Doteraz sme krbové kachle používali len občas, ale túto zimu budeme asi viac kúriť drevom,“ konštatuje architekt PATRIK MARTIN v súvislosti so zdražením energií. Už tri roky býva v ekodome kúsok od Bratislavy – čo sa mu osvedčilo, koľko dokáže ušetriť a aké má odporúčanie pre ľudí v klasickom dome či v panelákovom byte?

S výstavbou energeticky pasívneho domu, ktorý má prízemie a podkrovia, začala rodina Martinovcov v roku 2019 a v rovnakom roku sa doň aj sťahovala. „Dokončovanie svojpomocne však stále prebieha, najmä v interiéri a okolo domu,“ hovorí Patrik Martin, ktorý je zároveň odborný poradca v rámci bezplatného energetického poradenstva projektu Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry „Žiť energiou“. Vysvetľuje, že dom od začiatku plánovali ako „takmer pasívny“, pretože orientácia a tvar pozemku im neumožňovali ekonomicky únosne splniť požiadavku pre pasívne domy – a tou je meraná energetická potreba na vykurovanie nižšia ako 15 kWh/m² za rok. Aké materiály použili?

„Keďže sa náš dom staval dodávateľsky do štádia holodom, museli sme vybrať skôr bežné stavebné materiá-

Kompletná spotreba elektrickej energie vychádza rodinu na 50 eur mesačne.

ly. Obvodové steny sú z pôrobetónu, vnútorné priečky s funkciou akumulácie tepla sú z vápenno-pieskových tehál, niekde sú aj neomietnuté staré plné tehly z búranej časti domčeka, ktorý stojí na našom pozemku. Zateplenie stien je z minerálnych dosiek, krov drevený s recyklovanou hneďou minerálnou vlnou a s nadkrovovou izoláciou na báze celulózy. V podlahách je polystyrén, tu sme spravili kompromis kvôli cene. Vonkajšie omietky sú štandardné silikónové, vnútorné vápenné alebo hlinené a podlahy korkové,“ približuje Patrik Martin. Investíciou navyše boli drevené trámové stropy. „Ich nevýhodou však je, že sú pomerne málo zvukovo izolované, napriek zvukovej izolácii v podlahe. Okná sú

plastové, ale s predsaďenou montážou na odstránenie tepelných mostov. Pridal by som viac okien na sever pre lepšie svetlo a výhľad, a to aj na úkor zvýšenia tepelnej straty domu,“ hodnotí prvé skúsenosti. Ďalšia zmena, ktorú by urobil, sa týka ohrevu teplej vody. „Na streche domu máme osem fotovoltických panelov, chcel som vlastnú skúsenosť, dnes by som asi šiel skôr do slnečných kolektorov. Sú účinnejšie, za rovnaké peniaze za inštaláciu ohrejú vodu rýchlejšie a na vysokú teplotu.“ Rodina zainvestovala aj do rekuperácie – spätného zisťovania tepla z odvádzaného vzduchu, keďže pasívny dom sa bez nej nezaobíde. „Pri zaspávaní som si však musel zvyknúť na to, že nemáme

tlmiče hluku na rozvodoch rekuperácie, no manželke to neprekáža.“ Keďže dom má minimálnu tepelnú stratu, mohli si dovoliť vykurovať ho elektricky infračpanelmi, celá investícia do hlavného zdroja stála menej ako dvetisíc eur. V dome majú navyše krbové kachle na drevo, tie im po zdražení energií urobili dobrú službu. „Drevo na kúrenie máme zatiaľ všetko zo starých chorých ovocných stromov, takže na túto a asi aj budúcu zimu nemusíme kupovať žiadne. To naše bude akurát správne vysušené. Doteraz sme krbové kachle používali len občas, ale túto zimu asi budeme viac kúriť drevom,“ pokračuje Patrik Martin. Kompletná spotreba elektrickej energie - spotrebiče, osvetlenie vrátane vykuro-

vania a ohrevu teplej vody v zime ich v roku 2021 vyšla na 50 eur mesačne. Okrem pripojenia na elektrickú energiu majú pripojenie na verejný vodovod, odpadová voda sa odvádza do domovej čističky. „Na koreňovú čističku však máme príliš malý pozemok. Dažďovú vodu zachytávame zatiaľ v sudoch, ale v pláne je aj jazierko,“ dodáva architekt. A aký má pocit z bývania v ekodome? „Mne osobne sa to hodnotí ťažko, pretože som benefity očakával. Ale návštevníci sa u nás cítia dobre, najmä vďaka prírodným materiálom v interiéri. Hoci je dom pomerne malý, má niečo nad 100 m² úžitkovej plochy, necítite sa v ňom stiesnene. Je to možno aj veľkými vstupnými dverami, ktoré spoluvytvárajú prvý pocit z domu.“ (ac)

Foto: archív P. M.

Martinovci použili v interiéri aj neomietnuté staré plné tehly.

Ak chcete šetriť drahé energie, štát vám prispeje

BRATISLAVA

Od 15. októbra môžete žiadať o štátnu dotáciu na obnovu staršieho domu, ktorá zníži jeho energetickú náročnosť. Viac informácií nájdete na www.obnovdom.sk. Aké úpravy odporúča architekt Patrik Martin? „Najdôležitejšie a najúčinnnejšie je ísť do zateplenia

a výmeny okien. Niekedy, ak je dom už nedávno zateplený, stačí len vymeniť starý plynový kotol napríklad za tepelné čerpadlo. Každé takéto zamýšľané opatrenie však odporúčam minimálne konzultovať s odborníkom alebo najlepšie to riešiť projektom,“ upozorňuje Patrik Martin s tým, že obyvate-

lia krajov mimo Bratislavy môžu navyše využiť dotáciu v rámci projektu Zelená domácnostiam. Pre Bratislavský kraj má byť k dispozícii približne o rok. Šetriť energie môžeme, samozrejme, aj vo svojom byte. „Pokiaľ sa dá, neprekurovať byt, udržiavať teplotu 20 °C a radšej sa viac obliecť, ako

ju zvýšiť v izbe. Vetrať treba krátko a intenzívne, žiadna otvorená vetračka na noc, radšej si otvoriť dvere do spálne,“ pripomína odborný poradca. Ďalšie dobré tipy nájdete na webe Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry www.siea.sk/bezplatne-poradenstvo (ac)

Hlavné mesto SR Bratislava
vyhlasuje obchodnú verejnú súťaž
na najvhodnejší návrh na uzatvorenie zmluvy o nájme nebytového priestoru č. 1.38 vo výmere 67,12 m², nachádzajúceho sa v podchode na Hodžovom námestí v Bratislave, katastrálne územie Staré Mesto, s možnosťou použitia prvkov elektronickej aukcie.
Bližšie informácie na www.bratislava.sk alebo na tel. čísle 02/59 356 228.

Rudolf

Zrozumiteľné parkovanie

1. Odstránenie chaosu v parkovaní
2. Prvé auto pre Bratislavčanov zdarma
3. Do zmeny systému odpúšťanie pokút pre Bratislavčanov
4. SMS platba + jedna aplikácia

Lacnejšie a efektívnejšie MHD!

- ← Vrátim Vám 15 minútový lístok na MHD
- 🔧 Dokončím petržalskú električku
- 👤 Bezplatná MHD pre seniorov nad 65 rokov
- 👨 Bezplatná MHD pre rodičov na rodičovskej dovolenke

Rudolf Kusý na primátora

Objednávateľ: SME RODINA, Leškova 5, 811 04 Bratislava - Staré mesto, IČO: 42254515 | Dodávateľ: Temper Communication, a.s. Na Bielej 6, 150 00 Praha 5, Česká republika, IČO: 29043620

Nová trať

BRATISLAVA

Nová trolejbusová trať medzi Patrónkou a Riviérou by mala spojiť Dlhé diely s celým systémom trolejbusových tratí v hlavnom meste.

Vyplyva to zo zámeru, ktorý dopravný podnik predložil na posudzovanie vplyvov na životné prostredie (EIA). „Hlavným cieľom je znížiť negatívne dosahy dopravy na životné prostredie, a tiež zefektívniť prevádzku MHD a zlepšiť dostupnosť významných cieľov ciest pre obyvateľov Dlhých dielov,“ uviedol dopravca. (TASR)

Parkomatov je už v meste viac

BRATISLAVA

Hlavné mesto rozšírilo sieť parkovacích automatov, kde sa dá zaplatiť za parkovanie v zónach PAAS. Koncom septembra dokončovalo ich osádzanie v lokalite Hlavná stanica – Blumentál v Starom Meste a na Nivách v Ružinove. V posledných týždňoch pribudlo v uliciach viac ako 30 parkomatov. Ich umiestnenie nájdete na mape zverejnenej na webovej stránke www.paas.sk. Lístky kúpené v parkomate sú virtuálne, fungujú ako elektronické oprávnenie. (TASR)

Skládka čaká

VRAKUŇA
Začiatok sanačných prác na skládke vo Vrakuni je stále otáznym. Dôvodom sú nevyrovnané majetkovoprávne vzťahy k pozemkom, podané žaloby zároveň zabránili využiť eurofondy. Skládku, z ktorej do podzemných vôd unikajú najmä pesticídy a herbicídy, chce štát sanovať metódou enkapsulácie. Jej rozloha je približne 4,65 ha a obsahuje takmer 120-tisíc m³ odpadu, ktorý tam vyvážali z chemických závodov v 60. až 80. rokoch minulého storočia. (TASR)

Lásku na betón nájdete pri Dunaji

Mária Slováková pri maľovaní lavičky

STARÉ MESTO

Slovenská umelkyňa MÁRIA SLOVÁKOVÁ, ktorá žije v juhofrancúzskom mestečku Bram, rozveselila nábrežie Dunaja.

Bratislava sa začína vzhľadom približovať k európskym metropolám. Nie všetko sú však mrakodrapy, povieme si zvyčajne po návšteve Viedne či Prahy a závidíme tamojším obyvateľom intímne miesta, kde si môžu v pokoji posediť, pohrať sa s deťmi, pokochať sa zeleňou, vodnými plochami a drobnou architektúrou. A ak hovoríme o drobnej architektúre, tak ste si možno všimli, že na úrovni športovísk pri moste Lanfranconi pribudli veselo pomaľované tri betónové stoličky. Nový šat im dala výtvarníčka Mária Slováková.

Rozpovedzte príbeh o vašej zaujímavej umeleckej ceste. Uf, to je na dlho. Od detstva som neustále maľovala a mame od piatich rokov tvrdila, že budem umelkyňou. V prvej triede som sa prihlásila na výtvarnú výchovu na Ľudovú školu umenia a pocítivo tam absolvovala dva cykly. Vyhrala som aj nejaké súťaže a už v 16-tich mala výstavu v Bratislave.

Na „šupku“ (Školu umeleckého priemyslu) vás to nelákalo?

Láska na betón na nábreží Dunaja

Ale áno, ale život bol zložitejší. V ôsmej triede mi zomrela mama a v umeleckej kariére ma nemal kto podporovať. A tak som absolvovala gymnázium a nezostávalo mi nič iné, len starať sa o seba a ísť pracovať. Po maturite som sa vybrala do Anglicka robiť aupairku. Žila som a tvorila v Londýne, Bristol, potom päť rokov v Amsterdam. Zatúlala som sa aj do kanadského Quebecu, amerického New Yorku či rakúskeho Grazu. Všade som vystavovala a zanechala svoje diela.

Medzitým ste sa ale vracali na Slovensko.

Snažila som sa párkrát vrátiť, ale nevedela som sa veľmi zaradiť. Spoločnosť a krajina sa menia veľmi rýchlym tempom. Hovorím po slovensky, ale veľakrát nerozumiem, ako a čo ľudia myslia tým, čo mi hovoria a opačne. Musíme si vysvetľovať... Napríklad jedna z vecí, ktoré neviem pochopiť je, ak ľudia nevedia dodržať slovo. Ale, žiaľ, to sa deje stále častejšie aj inde vo svete.

Ako by ste nazvali svoj umelecký štýl?

Ktosi to, čo vlastne maľujem od mala, nazval urban pop, teda mestský pop art. Nejde mi ani tak o maľbu samu osebe, ale aby vytvárala alebo dopĺňala nejaký mestský priestor. Zaujima ma aj to, ako je to celé nainštalované.

Vráťme sa do Bratislavy. Ako ste sa dostali k nevšedným betónovým lavičkám pri Dunaji?

Tip mi dala priateľka, poslala mi fotky s otázkou, čo by som s tým urobila. Mój návrh sa potom dostal k starostke Starého Mesta a páčil sa jej.

Kto to financoval?

Drahé kvalitné vysoko pigmentované olejové farby som nakúpila vo Francúzsku, v obchode v Carcassonne. Namiešali mi presne to, čo som potrebovala, množstvo i správnu kvalitnú farbu. Dohodli sme sa so Sta-

rým Mestom, že mi preplatí farby, zvyšok som financovala ja.

Teraz sa asi mnohí opýtajú, že prečo to vlastne robíte?

Odpoveď je jednoduchá: v tomto meste som žila od svojich trinástich rokov a nijaké dielo tu nemám. Rada tu preto niečo zanechám. Toto je moje poňatie kapitalizmu (smeje sa).

Aký život predpovedáte svojim bratislavským dielkam?

Teraz je to v rukách ulice. Teším sa, že som lavičky mohla pomaľovať a okoloidúcim pohľad na ne spríjemniť prechádzky, prípadne si na nich posedia. Nazvala som to Lásky na betón. Prečo? Nech sa každý presvedčí sám.

Jana Janků
Foto: autorka

Celý rozhovor si prečítajte na www.banoviny.sk

Z histórie betónových lavičiek

Tri vyhladkové lavičky dala v roku 2013 vyrobiť Nadácia Provida s cieľom zatriktívniť výhľad na Dunaj po tom, čo na nábreží postavili protipovodňové múriky. Vypísala medzinárodnú súťaž a spomedzi 156 návrhov porota vybrala projekt dizajnérky Heleny Bergerovej pod názvom Posadte sa. Prečo napokon lavičky komusi pri Propeleri zavádzali a dal ich odviezť k mostu Lanfranconi sa autorke textu nepodarilo vypátrať.

30. VÝROČIE SAMOSTATNOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Získajte pamiatku v podobe krásnej výročnej medaily!

EXKLUZÍVNE: Majestátny orol a Kriváň na rýdzim zlatom zušľachtenej medaile			
DÔLEŽITÉ: Iba 1 medaila pre každého zákazníka		Objednajte tu: www.30rokov.sk alebo tel: 0850 606 777	
Téma: 30. výročie vzniku samostatnej Slovenskej republiky	Distribútor: Národná Pokladnica	Cena: 5,95 € a poštovné ZADARMO!	

Výročná medaila zušľachtená rýdzim zlatom!

len za 5,95 €

Poštovné a balné ZADARMO!

Objednajte tu:

Internetový rezervačný systém:
www.30rokov.sk

Telefónna rezervačná linka:
0850 606 777

PO-PIA 9.00-18.00, SO-NE 9.00-15.00
Voláte za bežnú cenu miestneho hovoru

Exkluzívna ponuka je platná len 10 dní!

Averz:	Kriváň, majestátny orol a tatranská flóra, nápis
Reverz:	Štátny znak, lipové listy, rok vzniku Slovenskej republiky
Priemer:	30 mm
Hmotnosť:	11,9 g
Zušľachtenie:	Rýdze zlato (999/1000)
Kov:	Obecný základný kov

Internetová rezervácia
www.30rokov.sk

V nadchádzajúcom roku si pripomíname 30 rokov od vzniku samostatnej Slovenskej republiky.

Aby sme si toto významné výročie náležite uctili, Národná Pokladnica exkluzívne pripravila výročnú pamätnú medailu s národnými symbolmi len za 5,95 €. **Poštovné NEPLATÍTE!**

Každý tak bude mať možnosť získať trvalú spomienku a uchovať si ju v nádhernom numizmatickom prevedení aj pre budúce generácie.

POZNÁMKA:	Pri objednávke, prosím, uveďte číslo rezervácie
ČÍSLO REZERVÁCIE:	32010883
CENA:	len 5,95 € a poštovné ZADARMO!
DÔLEŽITÉ:	Iba 1 medaila pre každého
OBJEDNANIE:	www.30rokov.sk , tel: 0850 606 777

Vzhľadom na exkluzivitu ponuky a očakávaný veľký záujem je možné objednať len 1 ks výročnej pamätnej medaily venovanej tomuto výročiu. Nenechajte si ujsť túto jedinečnú príležitosť! Objednávka je bez akýchkoľvek ďalších záväzkov.

www.30rokov.sk

DOPRAVA ZADARMO!

Ďalšie lokality v systéme PAAS

RUŽINOV Bratislavský parkovací asistent (PAAS), kde platí mestská parkovacia politika, sa rozšíril o ďalšie dve ružinovské lokality v časti Nivy, a to časť Košická – Miletičova – Prievozská a o lokalitu Ružová dolina. Po novom v nich nezaparkuje počas pracovných dní od 14. h do 6. h nik, kto nie je zaregistrovaný v systéme PAAS. Držitelia rezidentských kariet môžu parkovať neobmedzene, nerezidenti si za parkovanie v danom čase zaplatia 1,50 € za hodinu. Zónu Ružinov – Nivy spustilo hlavné mesto po menších lokalitách. (TASR)

Pozor na pokutu

PETRŽALKA Petržalka sprísnila pravidlá parkovania v ďalších miestnych častiach, a to vo štvrtiach Dvory I a Dvory III. „Všetky vozidlá musia po novom parkovať výhradne na modro vyznačených boxoch. Parkovanie mimo nich je zakázané a môže byť pokutované cez inštitút objektívnej zodpovednosti,“ upozorňuje samospráva. Rovnaké pravidlá zaviedla nedávno aj v miestnych štvrtiach Dvory V a Dvory VI, ktoré sa stali prvými zónami, kde pristúpila samospráva k „zazónovaniu“, teda k zvýhodneniu zaregistrovaných rezidentov v rámci svojho parkovacieho systému. (TASR)

Na obnovenom Námestí republiky bude kaviareň aj skejt park

PETRŽALKA Viťazom urbanisticko-krajinársko-architektonickej súťaže na revitalizáciu Námestia republiky, ktoré je považované za lokálne centrum Petržalky, sa stal ateliér Gro architekti. Plánovaná revitalizácia sa rozdelí do viacerých etáp, keďže námestie je jedným z najväčších verejných priestorov v mest-

Patrí veža povraziska na strechu Divadla Aréna?

Konštrukcia budúcej veže povraziska, ktorú malo divadlo do roku 1939.

PETRŽALKA Vysoká konštrukcia budúcej veže na streche Divadla Aréna, ktoré prechádza komplexnou rekonštrukciou, už z diaľky púta pozornosť Bratislavčanov. A mnohí sa zamýšľajú, či patrí k tomuto historickému objektu, keďže tam pred obnovou nebola.

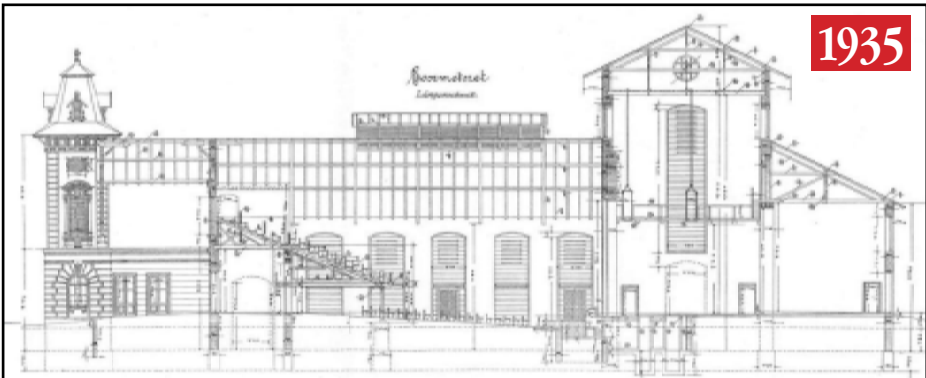
Fakt je, že Divadlo Aréna na petržalskej strane Dunaja bude po obnove, vyčíslennej na takmer 9 miliónov eur, vyzerat' inak, ako sme ho doteraz zažili. V prípade spomínanej vysokej konštrukcie ide o budúcu vežu povraziska, kde budú umiestnené systémy ťahov pre javisko, a vďaka tzv. krídlam z bočných strán sa zase zväčší divadelné zázemie – pribudnú šatne či technické miestnosti. V oboch prípadoch však ide o objekty, ktoré boli pred

desaťročiami súčasťou tejto budovy.

„Bratislavský kraj pri rekonštrukcii pristupuje mimoriadne citlivo, keďže ide o národnú kultúrnu pamiatku. Budova bude po rekonštrukcii v takom architektonickom stave, v akom bola naposledy v roku 1939. Obnovia sa krídla z bočných strán budovy, na streche pribudne veža. Aj tieto prvky budú obnove-

né podľa toho, ako ich mala budova v minulosti. Nad celým procesom rekonštrukcie dohliada pamiatkový úrad,“ potvrdila hovorkyňa Bratislavského samosprávneho kraja Lucia Forman. No je tiež pravda, že pôvodne bola veža povraziska na inom mieste, nie v strede budovy. Potvrdzuje to aj pozdĺžny rez objektu na dobovom výkrese približne z roku 1935.

Foto: ac, BSK

Výkres približne z roku 1935 potvrdzuje, že veža bola v minulosti v zadnej časti budovy, nie v strede. Pamiatkari však jej novú polohu schválili.

skej časti. Celková plocha riešeného územia v súťaži bola 75 200 m². Prioritne sa upraví centrum námestia, kde pribudne pódium, menší objekt pre kaviareň s verejnými toaletami a technickým zázemím pre spoločenské akcie. V ďalších fázach projektu sa revitalizujú zelené plochy a okolie Chorvátskeho ramena, ako aj skejt park.

Gro architekti v návrhu prichádzajú s nápadom, keď umiestnenie skejt parku v rámci spojitého námestia ponecháva zelenú plochu pri Chorvátskom ramene voľnú, čo umožní do budúcnosti riešiť zelenú líniu, ktorá je prítomná v celej dĺžke Chorvátskeho ramena. Okolité zelené plochy tak vyvažujú spevnenú centrálnu plochu. (ts) Vizualizácia: MIB

Nové Námestie republiky na vizualizácii

Radoslav Števčík: Chcem pokračovať v obnove Starého Mesta

Prečo ste sa rozhodli opäť kandidovať na starostu Starého Mesta?

Preto, že sa mi nepodarilo v predchádzajúcom volebnom období naplniť všetky predstavy a plány, ale aj preto, že vnímam hlasy nespokojných susedov a známych v našej mestskej časti, ktorým sa nepáči, akým smerom sa Staré Mesto uberá. Samospráva v centrálnej mestskej časti sa opäť dostala do područia politických strán, z čoho pramenia aj stranické a ideologické škriepky v miestnom zastupiteľstve.

Ako by ste chceli nadviazať na svoje starostovanie?

Stačí pokračovať tam, kde som pred štyrmi rokmi skončil, pretože súčasná starostka toho za štyri roky veľa neurobila. Chcem pokračovať v komplexnej obnove staromestských ulíc, či už ciest ale aj chodníkov. S tým súvisí vytváranie nových zelených plôch na miestach, kde je dnes asfalt a betón, aby každá ulica v Starom Meste mala aspoň kúsok zelene. Chcem pokračovať v modernizácii infraštruktúry staromestských škôl a škôlok, vybudovať zberný dvor pre Staromešťanov, ale najmä zlepšiť každodennú údržbu a starostlivosť o majetok mestskej časti a verejné priestranstvá v jej správe. Pretože starosta sa má starať o Staré Mesto, a nie o to, ako vyzerá na sociálnych sieťach.

Čo považujete za najväčší problém Starého Mesta?

Okrem parkovania, ktoré si však zobralo na starosti mesto Bratislava, to je najmä nežiadúci tranzit áut cez centrum mesta. Ešte ako starosta som na to upozorňoval a do generelu dopravy hlavného mesta navrhol zaradiť aj zväzanie možnosti vytvorenia vnútorného mestského okruhu po vzore Viedne. Tým by sa jednak vylúčil tranzit zo severu na juh a zo západu na východ, upokojila by sa doprava, skvalitnila a zrýchlila verejná doprava a vznikol by priestor na budovanie oddelených cyklotrás.

Tentokrát kandidujete spoločne s ďalšími nezávislými kandidátmi pod hlavičkou volebnej platformy Starostovia a nezávislí kandidáti. Prečo?

Keďže uplynulé štyri roky sa v miestnom zastupiteľstve viac politikárčilo, ako pracovalo v prospech Staromešťanov, oslovil som dvadsiatku aktívnych občanov, aby sme to spoločne zmenili. Aby sme správu vecí verejných zobrali politickým stranám a vrátili do rúk skutočných zástupcov Staromešťanov. Všetci v Starom Meste skutočne žijú, nie sú Staromešťanmi len na papieri. Poznajú problémy vo svojich volebných obvodoch a prinášajú aj ich riešenia.

STAROSTA, KTORÝ SA O STARÉ MESTO STARAL

Radoslav Števčík

PRVÝ NEZÁVISLÝ STAROSTA

STARÉHO MESTA

stevcik.sk

Objednávateľ: Radoslav Števčík, Vajanského nábrežie 17, Bratislava, Dodávateľ: NIVEL PLUS s.r.o., Ivanská cesta 2D, Bratislava

Zaparkujete aj u súkromníka

PETRŽALKA

Petržalka zapája do verejného parkovacieho systému aj súkromné parkoviská. Ide o parkoviská firiem, obchodných či administratívnych budov, ktoré bývajú v noci prázdne.

Denný prevádzkový režim sa však na nich nezmení. Zapojením súkromných parkovísk pribudnú stovky boxov, ktoré budú môcť za výhodných podmienok využívať nielen rezidenti, ale najmä obyvatelia bez trvalého pobytu a registrácie.

(TASR)

Dôležitá dohoda

BRATISLAVA

Bratislavskí záchranári chceli od soboty 1. októbra vypovedať nadčasy. Odôvodňovali to zrušením príplatkov a organizačnými zmenami.

Svoje rozhodnutie napokon zmenili po dohode o zachovaní príplatkov. Minister zdravotníctva Vladimír Lengvarský a riaditeľ bratislavskej záchranky Imrich András sa dohodli, že sa ruší pozastavenie nevyplácania príplatkov.

(TASR)

od 1415 € od 1615 €

ZADARMO:
60 písmen, doplnky do 70 €, doprava do 100 km,

AKCIA:
zľava 15%, pre dôchodcov 20%

Kontakt: Šancova ulica 112
(v budove Tržnice), Bratislava
0905 320 476, 0918 504 385
031 780 4240
www.kamenarstvo-andrassy.sk

Nevyhadzujte knihy

darujte ich nám

Kontakt: 0907 701786

Historické hodiny sa z ulíc mesta záhadne vytratil

TIP OD VÁS

Replika historických hodín pred hotelom Carlton

Pôvodné hodiny v čase, keď Prešporok s Viedňou spájala legendárna električka.

BRATISLAVA

Klasické stĺpové hodiny, ktoré sme v minulosti obdivovali v uliciach Bratislavy, sa kamsi stratili, na viacerých miestach ich nahradili „digitálky“. Kde skončili tie pôvodné, je záhadou. Jedny sa však dokázali vrátiť, i keď ako replika, nie originál.

„Krásne historické hodiny boli kedysi napríklad na Šafárikovom námestí, neskôr však kamsi zmizli. Ďalšie boli na Americkom námestí, po pravej strane električkovej trate smerom k Blumentálu, aj na Hurbanovom námestí pred bývalým Pallehnerom, na Námestí SNP či pred Novou tržnicou na Trnavskom mýte a ani o nich nič nevieme. Kde sú? Hodili sa niekomu do záhrady alebo do dvora? Chýbajú nám aj preto, lebo dotvárali kolorit daného

miesta,“ upozornila naša čitateľka Zora. Odpoveď sme hľadali najskôr na magistráte, no ani tam netuší, kde exteriérové hodiny skončili. „Väčšina hodín, ktoré čitateľka spomína, sa musela z ulíc vytrátiť už veľmi dávno, ešte pred prípadným vyhlásením ich pamiatkovej ochrany. Bližšími informáciami k nim, žiaľ, nedisponujeme,“ reagovala hovorkyňa mesta Dagmar Schmucková. Podľa riaditeľa Mestského ústavu ochrany pamiatok v Bratislave Iva Štassela sa demontáž starých hodín udiala ešte za socializmu, keď nebola vyhlásená Pamiatková zóna Bratislava – centrálna mestská oblasť. „Preto ani nebolo možné zasiahnuť. Tieto zásahy zrejme vtedy vykonával správca komunikácie,“ doplnil Ivo Štassel.

Stĺpové hodiny s ciferníkom nájdete pred hotelom Carlton v historickom centre, ide však o repliku pôvodných, ktorá má úctyhodnú hmotnosť viac ako 600 kilogramov. Iniciátorom myšlienky prinavrátiť ich pred tento hotel bol Ivan Lesák, ktorý pred dvoma desaťročiami oslovil

Hodiny oproti Univerzite Komenského na Šafárikovom námestí, rok 1969

Komunitnú nadáciu Bratislava, aby pomohla s realizáciou zámeru. Na nadáciu sa obrátili aj mnohí ďalší Bratislavčania, ktorí si pamätali atmosféru starého Carltonu a nostalgicky spomínali na časy, keď sa stretávali pod hodinami. Tie ešte v 60. rokoch skrášľovali priestor pred hotelom.

Nadácia vytvorila Fond prinavrátenia hodín ku Carltonu, do ktorého mohli ľudia finančne prispieť. Autorom návrhu je architekt Pavel Gregor, výrobu zabezpečili Juraj Šulek a Majstrovskí kováči. „Hodiny slávnostne osadili pred Carltonom 24. novembra 2002,“ povedal nám Ivan Lesák, no zároveň konštatuje, že tá pravá atmosféra bývalého bratislavského korza sa už nevrátila.

Replika hodín spred storočia pripomína časy, keď popred hotel jazdila viedenská električka. Aj tie boli okrúhle, stáli však na trochu inom mieste a boli kombinované s verejným osvetlením. Podľa dobovej fotografie z roku 1945 už mali hodiny pred Carltonom hranatý tvar a podobné stáli na Šafárikovom námestí oproti Univerzite Komenského. Práve na tie si pamätá aj naša čitateľka.

Ak viete viac o hodinách, ktoré sa stratili z ulíc Bratislavy, napíšte nám na e-mail redakcia@banoviny.sk. (ac)

Foto: Marián Dekan, imhd.sk, vtedy.tasr.sk

ZUZANA AUFRICHTOVÁ: S mojim tímom sme urobili veľa dobrých vecí a chceme v tom pokračovať

Už o pár týždňov obyvatelia Starého Mesta rozhodnú, kto má nasledujúce štyri roky viesť ich mestskú časť. O post starostky sa opätovne uchádza aj Zuzana Aufrichtová.

Prečo ste sa rozhodli opäť kandidovať?

Pretože verím, že v samospráve je dôležitá kontinuita. Priniesli sme do Starého Mesta zmenu, robíme transparentne a poctivo. S mojim tímom sme urobili veľa dobrých vecí a chceme v tom pokračovať. Ukázalo sa, že viesť Staré Mesto je náročná úloha, dochádza k stretom množstva záujmov a vplyvov, a následne k vyplavovaniu množstva negatívnych prejavov. V takýchto náročných podmienkach sme uspeli preto, lebo sme v priebehu štyroch rokov vybudovali silný, stabilný a na výkon a kvalitu zameraný úrad. Dôsledne sme strážili zákonnosť, hospodárnosť a nepodliehali sme panike. Keď je dobre nastavený systém a ľudia sú oddaní a profesionálni, dari sa riešiť aj tie najťažšie veci. Dali sme do poriadku veľa dlhodobých sporov a dlhodobo neriešených vecí.

Čo považujete za najzásadnejšie projekty, ktoré sa zrealizovali za uplynulých štyri roky?

Rozhodne vybudovanie Zariadenia opatrovateľskej starostlivosti na Palárikovej ulici. Postavili sme ho doslova na zelenej lúke, navyše v termíne, ktorý bol kratší, ako sa pôvodne predpokladalo – a to bez dopadu na kvalitu realizácie. Ide o moderné zariadenie hodné 21. storočia.

Ale neriešili sme len služby pre seniorov. Mojou volebnou prioritou boli školy a škôlky, ich obnova, a to som aj splnila. Rekonštrukcie prebehli na väčšine materských a základných škôl. Sú to veci, ktoré na prvý pohľad nevidíte, vidia a cítia ich však tí, ktorí do školských zariadení chodia a pracujú v nich. Obnovili sme napríklad školské jedálne a kuchyne, kde sa varilo v absolútne nezodpovedajúcich podmienkach. Bez funkčnej klimatizácie, na starých spotrebičoch... Toto sme zmenili.

Veľké mestá sa potýkajú s nedostatočnými kapacitami v školách

WWW.BRATISLAVSKENOVINY.SK

a škôlkach. Ako to riešite v Starom Meste?

Samozrejme, vnímame to aj my. Som rada, že môžem povedať, že na staromestské základné školy sme tento rok prijali všetky deti s trvalým pobytom v Starom Meste, ktoré sa hlásili do spádových škôl, ale je nám jasné, že to už na budúci rok nemusí byť pravda, preto intenzívne hľadáme riešenia tejto situácie. Úpravami existujúcich budov sa nám už teraz podarilo zvýšiť kapacitu škôl – napríklad na ZŠ Hlboká aj ZŠ s MŠ M. R. Štefánika na Grösslingovej, no a najzásadnejší nárast zaznamená ZŠ s MŠ Dubová, kde sme v lete začali s nadstavbou budovy školy. Na jej konci bude 6 nových kmeňových tried, 3 odborné učebne, ale tiež nové kabinety pre pedagógov. Bonusom bude multifunkčný športový areál.

A pracujeme aj na rozširovaní kapacít materských škôl – nedávno napríklad na MŠ Heydukova pribudli dve nové triedy, čo je dokopy tridsať detí. Zároveň pripravujeme projekt výstavby novej materskej školy na Myjavskej.

Samozrejme, uvedomujeme si, že situáciu so základnými školami by najlepšie vyriešila nová budova. Pracujeme aj na tom, hľadáme vhodné priestory, máme rozpracovaných niekoľko možností.

Školy vidia rodičia, deti, zamestnanci, ale ľudia najviac vnímajú zmeny, ktoré sa udejú vo verejnom priestore.

Áno, pochopiteľne. Počas uplynulých štyroch rokov sme zrealizovali viacero zásahov do verejného priestoru. Niektoré sme ukončili, iné finišujú, ďalšie začíname. Spomeniem revitalizáciu Medickej záhrady, kde sme obnovili mobiliár, opravili poškodené mlatové chodníky aj centrálny priestor vrátane fontány Labute. Prijali sme nového záhradníka, čo prispelo k zlepšeniu koncepcie zelene aj starostlivosti o ňu.

Začali sme s realizáciou projektu revitalizácie zóny Panenská, ktorý vznikol participáciou s obyvateľmi lokality. V rámci projektu sme už obnovili Soferove schody, v súčasnosti prebiehajú práce na Konventnej ulici, kde – keďže robíme s rozumom – sme spojili sily aj s BVS a SPP, ktorí pred našimi prácami vymenili inžinierske siete. Práce to možno predĺžilo, ale na druhej strane sa nestane, že mesiac po tom, ako my vymeníme asfalt za dlažbu, bude ju treba rozkopáť pre haváriu na vodovodnom potrubí. Aktuálne finišujeme s rekonštrukciou Vajanského nábrežia a Blumentálskej ulice, ktorá sa zo zanedbanej ulice zmenila na funkčnú a moderný priestor rešpektujúci chodcov, vodičov aj cyklistov.

Rozpočet Starého Mesta je 28 miliónov eur. Ako je možné financovať takéto veľké projekty? Nie je to na úkor iných vecí?

Nie. Sme hospodárnou a efektívnou mestskou časťou, preto sa snažíme maximálne využívať externé zdroje. Vďaka nášmu oddeleniu stratégie a projektového riadenia sa nám podarilo za štyri roky získať takmer 5 miliónov eur zväčša z eurofondov a ďalších dotačných schém. Vďaka nim sme prefinancovali napríklad Blumentálsku, nadstavbu ZŠ Dubová, rozšírenie kapacít na MŠ Heydukova, vrátane obnovy ihriska na Jedlíkovej ulici, ktoré využívajú aj škôlkari z Heydukovej. Tých 5 miliónov sú financie, ktoré sme potom mohli použiť na iné potrebné veci. ■

Zvýšia cestovné?

BRATISLAVA

Cestovné v rámci Integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji (IDS BK) by energetická kríza nemala ovplyvniť. Zatiaľ.

„V rámci IDS BK aktuálne neplánujeme zdvíhať cestovné,“ potvrdila hovorkyňa Eva Vozárová. Podotkla však, že nárast nákladov je citeľný, keďže v IDS BK je zastúpená aj elektrická trakcia a cestné vozidlá buď na stlačený zemný plyn, alebo na naftu. „A všetkým týmto komoditám sa výrazne zvýšila cena,“ poznamenala Vozárová s tým, že opatrenia budú závisieť od nasledujúceho vývoja. (TASR)

Lesná stráž v pohotovosti

BRATISLAVA

Lesná stráž v spolupráci s mestskou políciou zintenzívnila kontrolu áut i voľne pustených psov v mestských lesoch.

Kontroly sa zameriavajú najmä na ilegálne prejazdy áut cez lesopark, voľne pustené psy v rekreačných areáloch či cyklistov jazdiacich po trasách, kde nemajú. Okrem Železnej studničky, kde bol tento problém v minulosti najvypuklejší, sa teraz sústreďa aj na cestu medzi Račou a Bielym krížom, kde si niektorí vodiči skracujú cestu lešom pomedzi zastupy peších a cyklistov. (TASR)

Devínsky hrad prechádza rozsiahlou obnovou

Archeológ Peter Barta na nálezisku, kde našli i kostru.

DEVÍN

Múzeum mesta Bratislavy realizuje v týchto dňoch veľkú obnovu najväčšieho a najnavštevovanejšieho objektu vo svojej správe, hradu Devín.

Aktuálne prebiehajúci cezhraničný projekt Culture Across – Kultúrne mosty cez rieku Morava zastrešuje viac súbežne prebiehajúcich aktivít, ktoré majú zvýšiť návštevnícky komfort, bezpečnosť, a tiež životnosť aj autenticitu hradných architektur. „Projekt nám umožňuje zabezpečiť údržbu hradobných architektur v areáli hradu v rozsahu, ktorý dosiahať nebol možný,“ priblížila riaditeľka múzea Zuzana Palicová. Za dva roky trvania projektu preinvestujú zhruba 1,3 milióna eur.

V lete sa začali rekonštrukčné práce na krycej stavbe rannokresťanských archeologic-

kých nálezov s názvom cella memoriae. „Zámerom bolo najmä odstrániť havarijný stav krycej konštrukcie – obnoviť a stabilizovať drevenú konštrukciu a vybudovať novú hydroizoláciu strešnej krytiny. Súčasne sme komplexne obnovili vegetatívnu strechu a nátery,“ priblížil vedúci hradu Milan Zálešák. Od konca júla prebiehajú aj sanačné a rekonštrukčné práce odkrytých historických architektur na strednom a hornom hrade. Súčasný nevyhovujúci stav konštrukcií je výsledkom zásahov po roku 1961, najmä použitia cementu pri ich statickom zabezpečení. „Dnes sa pri konzervačných prácach vyžaduje aplikovanie pôvodných techník a technológií s cieľom nadviazať na pôvodné techniky pri výstavbe hradov a nevytvárať novotvary zo základných stavebných

materiálov,“ vysvetlil Viktor Agocs, vedúci oddelenia správy budov mestského múzea. Dôležitým faktorom sanácie je aj dlhodobá ochrana koruny murív proti poveternostným účinkom.

Na dolnom hrade zároveň prebieha archeologický výskum, ktorý nadviazal na výskum z rokov 2017 – 2021. Najhlbšie odkryté objekty na severozápadnom okraji v hĺbke viac ako dva metre predstavujú zvyšky sídliskových architektur, ktoré na základe keramiky predbežne patria do doby halštatskej a laténskej. „V tejto časti bola odkrytá aj fragmentárne zachovaná menšia zahĺbená stavba s drevohlinitou konštrukciou, ktorá zanikla požiarom. Prechýbajúce artefakty v pôvodnej polohe ju budeme datovať rádiouhlíkovou analýzou,“ uviedli archeológovia.

Prekvapujúcim nálezom tejto sezóny sú základové žľaby a kolová konštrukcia nad-

zemnej stavby. Po jej zániku priestor v jej blízkosti slúžil na uloženie mŕtveho, ako dokazuje odkryvaný kostrový hrob. Po prvom kostrovom hrobe odkrytom v novembri 2021 ide o druhý nález, ktorý dokladá rôznorodé využívanie tohto miesta v priebehu času. Objavené artefakty, ako sú silicítové čepeľky, fragmenty keramických nádob, zlomok rímskej bronzovej spony a drobné úlomky sklenených nádob, železné nože a kince, dokladajú osídlenie od eneolitu, staršej doby bronzovej, doby železnej a rímskej až po neskorý stredovek a novovek.

Ďalším projektom je nový informačno-navigačný systém, ktorý návštevníkov prevedie celým areálom a okolím a bude trojjazyčný. „Veríme, že urobí z hradu Devín aj pobytové miesto,“ dodala Palicová. (ms, ts)

Foto: Matej Štrbák, Múzeum mesta Bratislavy

Sanácia murív hradných architektur

Máme prvý mrakodrap, budova Eurovea Tower dosiahla 150 m

Budova Eurovea Tower prekonala v júni 125 m, dnes je to už 150 m a porastie ešte vyššie.

RUŽINOV

Rozostavaná budova Eurovea Tower už dosiahla výš-

www.BRATISLAVSKENOVINY.SK

ku 150 metrov. Slovensko sa tak stalo v poradí 201. krajinou s mrakodrapom.

Hong Kong ich má takmer 550, Londýn 30, Varšava 11, susedná Viedeň 3. Bratislava sa podľa Rady pre výškové budovy a mestské prostredie stala 201. mestom na svete, v ktorom stojí mrakodrap, teda budova s výškou minimálne 150 metrov. Eurovea Tower prekonala túto hranicu dokončením 44. poschodia. Ako nás informoval hovorca developera JTRE Daniel Suchý, celková výška prvého slovenského mrakodrapu dosiahne

po dokončení hrubej stavby v novembri tohto roka 168 metrov.

Eurovea Tower prinesie štyri stovky rezidií s praktickými dispozíciami s vysokými stropmi a kvalitným štandardom vybavenia. Každá rezidencia má terasu s neopakovateľným výhľadom na rôzne časti Bratislavy. Režidenti budú mať k dispozícii vstupnú lobby s recepciou a vďaka prechodu do nákupného centra suchou nohou si dokážu všetko potrebné na-

kúpiť a vybaviť doslova na skok z domu. „Vzhľadom na jedinečnosť projektu a vynikajúcu polohu pri Dunaji pár minút od historického centra bol o bývanie v prvom slovenskom mrakodrape od začiatku obrovský záujem. Predaných je takmer 90 percent rezidií. Zostávajúce sa dostanú do ponuky spolu s dokončením výstavby,“ spresnil Ivan Bratko, riaditeľ predaja rezidenčných nehnuteľností JTRE. (ts, ms)

Foto: JTRE

DETI A ARCHITEKTÚRA

9. ROČNÍK

Zapojte sa aj vy do nového ročníka projektu, ktorého cieľom je osвета a vzdelávanie o architektúre a prostredí, ktorý je realizovaný online a je určený pre 10 až 15-ročných žiakov.

Vyskúšajte si nový online kurz na tému VÝNIMOČNÉ ŠKOLY a zapojte sa aj do výtvarnej súťaže.

Hlavný partner:

JTRE
DÁVAME PRIESTOR

Viac info: www.detiaarchitektura.sk

Dvaja nadšenci spojili viac ako stovku umelcov

KARLOVA VES

„Až som dojatá, kto všetko prejavil záujem o účasť na našom festivale, ktorý pripravujeme úplne prvýkrát. Príbehy umelcov a ďalších kreatívco, ich výzvy a inšpirácie sú neskutočné,“ hovorí aktívna mama štyroch detí LENKA HAMŠÍKOVÁ.

Spolu s partnerom Jurajom Hudákom a tímom ďalších nadšencov už niekoľko mesiacov pracujú na výnimočnom projekte a dúfajú, že im ho nepokazí ani zlé počasie či covid. Tvorivým a ľudským festivalom ART OF SLOVAKIA, ako ho Lenka charakterizuje, chcú vniesť do Bratislavy radosť, nové poznanie, „lásku a mier“, poctivú prácu remesiel a umenie, ktoré poteší i povzbudí. Podujatie sa uskutoční v sobotu 15. októbra vo Vodárenskom múzeu a jeho záhrade a vitaný je každý.

„Prvotnou myšlienkou na vznik festivalu bol fakt, že s Jurajom sme tiež tvorcovia, a to prírodných lúč. Chceli sme vytvoriť priestor v meste, kde sa budú môcť prezentovať podobní kreatívi svojou prácou, ale aj hodnotami. Ďalším dôvodom boli celospoločenské výzvy, ktorým všetci čelíme,“ približuje. Hoci je Lenka na materskej dovolenke a stará sa o štyri deti, vie si nájsť čas na to, aby vymýšľala podnetné aktivity na podporu verejného záujmu. Hovorí, že je nevyhnutné, aby sme sa všetci začali aktívne starať o svoje okolie, svoje mesto, ale aj o politické záležitosti. Napríklad v rámci občianskeho združenia OZ Hrad – Slavín si vzala na starosť dobrotvornú platformu Mičurin žije, aby tento cenný verejný priestor na hradnom kopci opäť patril deťom a mládeži, a to po celý rok. Vysvetľuje, že mladá generácia akútne potrebuje miesto na svoj rozvoj, pohyb i relax, sociálne interakcie aj radosť – napo-

Lenka Hamšíková s partnerom Jurajom a ich deťmi.

kon, práve takto sa Mičurin využíval v minulosti, až kým si z neho nezačali postupne ukrajsovať súkromníci. V týchto dňoch sa sústreďia na posledné prípravy spomínaného festivalu, kde sa podaril malý zázrak – podujatie by malo prepojiť viac ako 100 tvorcov, umelcov aj organizácií a ponúknuť desiatky rôznych aktivít, ktoré budú živé, tvorivé, interaktívne. „Festival je určený každému, kto miluje príbehy, nové zážitky, zábavu, a zároveň hľadá niečo hlbšie,“ pozýva Lenka.

Mnohí tvorcovia sú podľa nej inšpiratívni a ich príbehy povzbudzujúce až dojímavé. Na festival príde napríklad z východného Slovenska drevozrezbár Milan Krajňák, ktorý pracuje s Rómami a učí ich tomuto remeslu. Dokumentárny fotograf Matúš Zajac sa prednáškou vo forme 50 fotografií dotkne života ľudí s rôznymi výzvami i hendi-kepmi. Pripravená je i výstava

obrazov výtvarníka Dušana Sekelu, aj silný film Múdrost' traumy s hlavným protagonistom Gáborom Maté, lekárom, ktorý pracuje s traumou ako príležitosťou k vnútornému uzdraveniu a rastu.

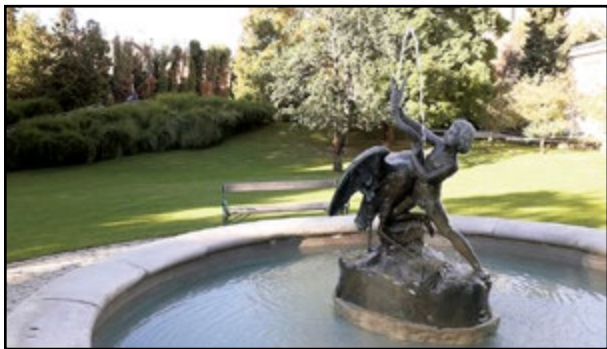
V programe festivalu je toho oveľa viac. „Múzeom a jeho záhradou sa rozoznejú tóny

huslí, violončela, gitary či perkusii. Budú tu pohybové aktivity, prednášky, kreatívne workshopy, kde si napríklad budú môcť deti vykreslať vlastnými rukami sošku z kameňa,“ prezrádza Lenka. Festivalom sa však podpora tvorivosti nekončí. „Zároveň pripravujeme tvorivú sociálnu sieť, kde sa budú môcť zaregistrovať a pripojiť všetci kreatívci, ktorí ponúkajú svoje umenie, diela či služby. Veríme, že vďaka nej vzniknú nové priateľstvá, synergie, nápady a projekty, že prinesie veľa krásy, dobra, tvorivosti aj do života bežných ľudí,“ dopĺňa Juraj Hudák, ktorý si vzal na starosť kreovanie online platformy so sociálnou sieťou pod značkou ART OF SLOVAKIA. Oficiálne ju spustia na festivale aj pre širokú verejnosť. (ac)

Foto: archív L. H.

Na festivale sa zabavia aj deti

- Program festivalu ART OF SLOVAKIA je určený dospelým, mládeži i deťom, prebiehať bude celý deň od 9. do 21. hodiny.
- Pripravených je viac ako 40 aktivít, workshopov, filmov, besied či tvorivých dielní.
- Vstupné je dobrovoľné. Viac informácií na artofslovakia.com

Podujatie sa uskutoční vo Vodárenskom múzeu a jeho záhrade.

**Starožitnosti
Panenská 22**

Odkúpime v hotovosti:
sklo, porcelán, striebro, obrazy, hodiny, šperky,
lampy, nábytok, i celé
pozostalosti, umenie každého druhu
Konzultácie zdarma aj u Vás doma
tel: 0907 981 477
Sme tu pre Vás už 25 rokov

**ZUBNÁ AMBULANCIA
AMBULANCIA
STOMATOCHIRURGIE
A IMPLANTOLÓGIE**

**oznamuje zmenu pracovnej
doby od 15-21h**

ošetříme každého, kto nám zavolá

0905 662 407
STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

Farebníčkovia majú úspech

BRATISLAVA

Animovaný film Farebníčkovia a farby, ktorý vymyslela a režírovala výtvarníčka Petra Štefanková v spolupráci s poetkou Auréliou Štefankovou, zbiera čestné uznania na filmových festivaloch v zahraničí.

V kategórii Najlepšia animácia si túto trofej odniesli z Eastern Europe Film Festivalu v Rumunsku, film zaujal aj organizátorov festivalu Kino Ottawa v Kanade a postúpil do hlavnej súťaže Stockholm City Film Festival vo Švédsku. Krátky, štvorminútový film je určený najmä deťom a rozpráva príbeh o škriatkoch Farebníčkoch a farbách, ktoré sami miešajú. (bn)

Housing first sa rozširuje

BRATISLAVA

Hlavné mesto rozširuje projekt „housing first“ (bývanie ako prvé), zameraný na ukončovanie bezdomovectva. Pre ľudí v núdzi vyčlenilo mesto ďalších 10 bytov, pričom bude spolupracovať s väčším počtom organizácií, ktoré sa venujú sociálnej podpore bývania. Okrem združení Proti prúdu a Vagus sú to najnovšie aj neziskovky Depaul Slovensko a Odyseus. (ts)

Oplatí sa prísť

KARLOVA VES

V priestoroch ZŠ Alexandra Dubčeka na Dlhých dieloch vytvorila karloveská samospráva Komunitné vzdelávacie centrum pre klímu a biodiverzitu.

Súčasťou centra je i náučný chodník, ktorý prezentuje množstvo opatrení na podporu biodiverzity – od hmyzích hotelov, úkrytov pre ježkov alebo búdok pre vtáky cez nekosené trávnaté plochy, bylinkovú záhradu až po zelené strechy vetracích šacht CO krytov so zberom dažďovej vody. (ts)

Čo všetko stihnete počas jedného víkendu na Liptove?

Vrbické pleso po náučnom chodníku

V prípade, že odparkujete auto pri hoteloch v Jasnej, viete sa napojiť na jeden z najkrajších náučných chodníkov v Nízkych Tatrách. Cesta na Vrbické pleso vám nezaberie viac ako 20 minút. Pár desiatok minút po deviatej tak už môžete obdivovať krásy rozsiahlej vodnej plochy s vrcholcami navôkol. Keď strávite pri plese maximálne 20 minút, už okolo desiatej môžete byť späť pri svojom aute.

Chopok

Ak sa vám začne po majestátnych výhľadoch, Chopok je jedným z miest, ktoré by ste pri návšteve Liptova nemali vynechať. Na výber máte dve možnosti – buď naň vystúpite pešo, no turistika vám zaberie takmer celý deň, alebo sa vyveziete lanovkou. Lístky na lanovku odporúčame kúpiť si deň vopred. Po tom, čo vystúpite na Chopok, môžete si dať neskorší obed v reštaurácii, ktorá sa nachádza na vrchole, a kochať sa scenériou. Naspäť sa dostanete pešo alebo sa opäť zveziete lanovkou. Pešo vám cesta bude trvať viac ako 2 hodiny.

Rozhľadňa Pavčina Lehota

Podvečerné odľahčenie nájdete v Pavčínej Lehote. Ideálna niekoľkokomínutová trasa, vhodná aj pre rodiny s deťmi, bude krásnym zakončením dňa. Rozhľadňa vám ponúkne výhľad na okolité doliny a Tatry.

Lesopark Háj - Nicovô

Keď vám zostane čas a stihnete sa z rozhľadne presunúť do Liptovského Mikuláša, odporúčame navštíviť lesopark Háj - Nicovô, ktorý pri ideálnom počasí ponúka nádherný výhľad na západ slnka, spojený s výhľadom na Nízke Tatry, časť Veľkej Fatry, Liptovskú Maru a celý Liptovský Mikuláš. Lesopark je oddychová zóna, vhodná ako romantické miesto pre páry či na kratšiu prechádzku pre rodiny s deťmi.

Večer vo wellnesse

Po tom, ako strávite celý deň v prírode, vám padne vhod relax vo wellnesse. Wellness v Demänová Rezort je otvorený až do 22. hodiny. Do neskorého večera si tak budete vychutnávať absolútnu pohodu a relax vo vírivke či saune.

Nedeľa v znamení pamiatok

Po výdatných raňajkách sa pustíte do objavovania pamiatok. Vydať sa na smer, ktorý bude pre vás ideálny pri návrate domov. Za návštevu stoja Oblazy v Kvačianskej doline, Grand Castle v Liptovskom Hrádku, Vlkolíneček pri Ružomberku, archeoskanzen Havránok, kaštieľ v Okoličnom, skanzen v Pribyline či hrad Likava. ■

Viac na www.demanovarezort.sk.

Nový režim

DÚBRAVKA

Zmeny súvisiace s prácami na rozšírovaní Harmincovej ulice pocítia nielen šoféri, ale aj cestujúci MHD.

Zastávka Lipského je dočasne presunutá ku križovatke Harmincovej s Ulicou M. Sch. Trnavského. Od októbra sa upravuje aj režim pre chodcov – namiesto uzavretého priechodu z Harmincovej na Húščavovu zo strany Polianok slúži priechod Pri Suchej Vydrici. Dvojpruhová Harmincova ulica sa má zmeniť na nerozdelenú štvorprúdovú do konca augusta 2023. (TASR)

Aj Domec šetrí

STARÉ MESTO

V centre Domec, ktoré pomáha ľuďom bez domova, zaviedli pre náročnú finančnú situáciu úsporné opatrenia.

Počas nedeľ a sviatkov je Domec zatvorený, obmedzený je tiež rozpočet na nákup potravín. „Výdaj stravy považujeme za dôležitú službu v našom centre, a preto robíme všetko pre to, aby sme ju mohli poskytovať naďalej v nezmenenom režime.“ uviedla riaditeľka združenia Vagus Alexandra Kárová.

Úsporné opatrenia majú platiť dva mesiace. (TASR)

Prvé práce sa začali, vstup na Hlavnú stanicu bude vlúdnejší

STARÉ MESTO

Okolie železničnej stanice má byť oveľa príjemnejšie a bezpečnejšie. Mesto už začalo modernizovať plochu pred vstupom.

Plánované zmeny zlepšia predstančné námestie do času, kým sa nezačne s celkovou rekonštrukciou stanice. Ministerstvo dopravy, Železnice SR a hlavné mesto podpísali vo februári Memorandum o spolupráci pri realizácii projektu rozvoja Hlavnej stanice a jej priľahlého územia. Zhod-

li sa na dočasných vylepšeniach, ktoré sa aktuálne začali realizovať, a tiež na potrebe vyhlásiť urbanisticko-dopravno-architektonickú súťaž, ktorú zastreší Metropolitný inštitút Bratislavy (MIB).

Hlavné mesto na základe projektu, ktorý vypracoval MIB, začína modernizovať pred vstupom do stanice plochu s rozlohou 2 600 m². Poškodený povrch sa odstráni, nahradí ho betónová dlažba. Pribudnú chýbajúce lavičky a jej priľahlého územia. Zhod-

Priestor pred hlavnou železničnou stanicou bude vlúdnejší a bezpečnejší.

stupný ostrovček MHD, nový zdvihnutý prah zabezpečí bezbariérový prechod me-

di výstupným ostrovčekom MHD a nástupným priestorom pred stanicou.

Pre Vajnory je prioritou riešiť dopravu, v susedstve sa ide vo veľkom stavať, pribudnú tisícky bytov

Roľnícka ulica v centre Vajnôr by sa otvorením severného obchvatu zbavila tranzitnej dopravy.

VAJNORY

Mestskej časti by pomohol severný obchvat a predĺženie električkovej trate zo Zlatých pieskov až do Vajnôr.

Vajnory sú jednou z menších mestských častí Bratislavy, ale tak ako iné lokality majú svoje dopravné problémy, ktoré sú dané najmä kapacitou cestnej infraštruktúry a hustotou osídlenia v okolí. V uplynulom období rezonovala na verejnosti téma výstavby nájomných bytov, ktoré majú byť situované v katastri Chorvátskeho Grobu. Podľa medializovaných správ by ich malo pribudnúť okolo 30-tisíc, a práve medzi touto obcou a centrom Bra-

tislavy sa nachádzajú Vajnory. Samospráva upozorňuje, že takáto výstavba bez dobudovania dopravných kapacít by mohla u nich ešte viac skomplikovať dopravnú situáciu.

Starosta Michal Vlček sa preto rozhodol osloviť ministra dopravy a výstavby Andreja Doležala a navrhnuť mu spoluprácu na riešení, ktorým môže byť severný obchvat Vajnôr. „Citlivo vnímam potrebu nájomného bývania, sám som konfrontovaný s požiadavkami riešenia tohto problému najmä od mladých ľudí. Rovnako som však nútený pozerať sa aj na dôsledky takéhoto mohutného rozvoja v na-

Vajnorský starosta Michal Vlček

šom susedstve. Tranzitná doprava z Chorvátskeho Grobu a okolitých obcí už teraz zásadným spôsobom zahľucuje kapacity Roľníckej ulice, kadiaľ prebieha tranzit, a negatívne tak vplýva na kvalitu života v pamiatkovej zóne Vajnory,“ upozornil starosta. „Neuralgickými bodmi dopravy v našej dedine v mesiaci, ktorá sa snaží zachovať si doterajší pokojný charakter, sú nedokončená križovatka D1/D4, ktorá by umožnila odkloniť masív-

nu automobilovú dopravu z obcí v okolí Bratislavy, či zápchy tvorené na ľavíku vajnorského nadjazdu. Ale aj v prípade dokončenia spomenutej diaľničnej križovatky budeme musieť riešiť dopravu z Chorvátskeho Grobu smerom na Raču a Nové Mesto, a tu by bola zásadnou pomocou výstavba severného obchvatu. Veľmi by tiež pomohlo predĺženie električkovej trate zo Zlatých pieskov do Vajnôr k železničnej stanici. Budeme presadzovať, aby túto výstavbu mesto zaradilo medzi svoje priority a okamžite začalo kroky na povoľovacie procesy stavby,“ zdôraznil pre Bratislavské noviny starosta Vajnôr Michal Vlček.

Severný obchvat Vajnôr je zapracovaný aj v územnom pláne. Podľa starostu by mal byť obchvat prioritou nielen mesta, samosprávneho kraja, ale aj štátu, ktorý si výstavbu desiatok tisícov nájomných bytov určil za svoju prioritu. „Riešil by napojenie do cestnej siete nielen pre byty v Chorvátskom Grobe, ale aj napojenie na diaľnicu pre rozvojové územia v našom katastri,“ doplnil Michal Vlček. (bn)

Foto: MČ Vajnory

DOLNORAKÚSKA KRAJINSKÁ VÝSTAVA
26. 03. – 13. 11. 2022
ZÁMOK MARCHEGG

**Tajomstvá
REGIÓNŮ
MARCHFELD**

Človek. Kultúra. Príroda.

100
JAHRE
NIEDERÖSTERREICH

noe-landesaussstellung.at

EVN

HYPO NOE

NV Die Niederösterreichische Versicherung

Raiffeisen Niederösterreich

KULTUR NIEDERÖSTERREICH

OKTÓBER V MESTE

BRATISLAVA

Vybrali sme pre vás viacero podujatí, ktoré vám i vašim deťom spestria deň príjemným

Novinky v Esterházyho paláci

od 15. septembra

Esterházyho palác, aktuálne jediný výstavný priestor Slovenskej národnej galérie, je po lete opäť otvorený pre verejnosť. Čaká na vás nová expozícia Antimúzeum J. K. venovaná Júliuovi Kollerovi, a takisto digitálna inštalácia Heterotopia odkrývajúca spomienky na premostenie SNG - pravdepodobne najvýraznejšej a najdiskutovanejšej časti galerijného komplexu. Viac na www.sng.sk

Ľudia a mesto. Dejiny Bratislavy

od 22. septembra

Využite príležitosť zažiť osobnejšie stretnutie s Bratislavou a jej históriou. Výstava s názvom Ľudia a mesto. Dejiny Bratislavy v Apponyiho paláci na Radničnej ulici približuje obraz nášho mesta a jeho obyvateľov od konca 13. storočia až po 90. roky 20. storočia. Viac na www.muzeum.bratislava.sk

V Avione čakajú objavy iba na teba

Každú sobotu od 8. do 29. októbra

Máte doma nádejných objaviteľov, programátorov alebo budúcich ochrancov životného prostredia? Pripravte sa na 4 soboty plné hravých aktivít a zábavného bádania v Avione. Vzdelávanie hrou sa uskutoční 8. 10., 15. 10., 22. 10. a 29. 10. vždy v čase od 13.00 do 18.00 hod. v Komunitnom centre. Okrem hlavných aktivít, ktoré prebiehajú ako hodinové workshopy, na vás čaká aj bohatý sprievodný program. Vstup na celú akciu je zadarmo a je možné prísť kedykoľvek alebo zostať počas celého programu. Tešíme sa na vás. Viac na avion.sk

Cosmos Discovery

od 1. októbra

Výstava o najväčšom dobrodružstve ľudstva – svetová výstava kozmonautiky Cosmos Discovery otvorila svoje brány v Incheba Expo Bratislava. Uvidíte stovky originálnych exponátov z vesmírnych misií, reálne modely rakiet a raketoplánov, prechádzajúce modely orbitálnych staníc, ako aj slovenskú stopu vo svete kozmonautiky - prvú slovenskú družicu skCUBE či osobné predmety nášho prvého kozmonauta Ivana Bellu. Pripravená je aj zábavná zóna Cosmos-camp, kde si môžete vyskúšať výcvik kozmonautov či najmodernejšie 3D technológie. Viac na www.cosmosbratislava.sk

Festival BAB 2022

od 9. októbra

Ak ste si doteraz nenašli čas, ešte stále je šanca. Až do nedele 9. októbra sa koná 16. ročník medzinárodného festivalu animovaných filmov pre deti a mládež Bienále animácie Bratislava – BAB 2022. Tohtoročné festivalové filmy môžete sledovať v kinách aj online na www.festivalbab.sk. Vstup na všetky podujatia je voľný. Viac na www.festivalbab.sk

CIGÁNI IDÚ DO NEBA

19. októbra

Nedajte si ujsť predstavenie v divadelnom priestore STARS auditorium. Unikátne a originálne spojenie dvoch slovenských, no svetových umeleckých telies a prejavu spontánnej a živelnéj kultúry kočovných Cigánov prináša na javisko režisér a choreograf Ján Ďurovčík v úplne novej, sŕhajúcej hudobno-tanečnej feérii. Viac na www.STARSauditorium.sk

Bratislava v pohybe

do 22. októbra

Medzinárodný festival súčasného tanca, ktorý sa začal v utorok 4. októbra, ponúka na rôznych miestach Bratislavy 9 inscenácií v hlavnom programe a 5 podujatí v rámci sprievodného programu. Viac na www.bkis.sk

Zážitkový kurz maľovania

22. októbra

Galéria Nedbalka v spolupráci s výtvarníkom Andrejom Augustínom pre vás pripravila zážitkový kurz maľovania, ktorý spája relax, umenie a zábavu. V čase od 13.30 do 16.30 h si s odbornou pomocou namaľujete vlastné originálne umelecké dielo, vyskúšate nové techniky maľovania a oddýchnete si pri skvelom občerstvení a spoločnosti. Viac na www.nedbalka.sk

Z cyklu vo výklade

do 27. októbra

V rámci výstavného cyklu Vo výklade (v Esterházyho paláci) uvidíte toaletné zrkadlo Eleonóry St.-Genois z rokov 1889 – 1890. Zrkadlo sa do SNG dostalo z majetku bratislavského starožitníka Eduarda Šťastného, ktorý prepadol v prospech štátu v roku 1962 na základe trestného konania. Viac na www.sng.sk

Legendárni lojzovci mali posledný oficiálny koncert

PETRŽALKA

Prekvapenie po 40 rokoch na hudobnej scéne: bratislavská kapela LOJZO, ktorá má za sebou takmer tritisíc vystúpení v 15 krajinách na 4 kontinentoch, odohrala posledný oficiálny koncert pre svojich fanúšikov.

Produkcia kapely LOJZO bola vždy víťaným spestrením festivalov, vinobraní, hodov, jarmokov či vianočných trhov, ale tiež plesov, pivných festivalov a osláv výročí väčších miest i menších obcí. Jej členovia sa rozhodli skončiť práve v jubilejnej sezóne, po 40 rokoch účinkovania na domácej i zahraničnej scéne. „Aj keď je táto sezóna naša jubilejná, bizarná pandemicko-chaotická situácia za posledné roky nám okrem množstva psychickej energie zobrala i harmonikára Maroša Veselského. Nemožnosť vystupovať nás utvrdila

Lojzovci v roku 2007, Tomáš Fabor prvý zľava

v rozhodnutí ukončiť kariéru tradičným Teplákovým bálom 1. októbra v petržalskom Dome kultúry Zrkadlový háj,“ vysvetlil Tomáš Fabor, bubeník a jeden zo zakladajúcich členov tejto „írečitej“ bratislavskej kapely - viac ako 20 pesničiek lojzovcov je práve o našom meste a jeho realitách. Spočiatku hrávali viac v Česku ako na Slovensku, kde ich prijala folk, country a trampská scéna za svojich. Len postupne sa stávali známejší

doma, čomu veľmi pomohla v roku 1985 vydaná LP LOJZO. V nej sa zrodili hity, ktoré postupne zľudovali, napríklad Na Centrálnom trhovisku, Zita Obezita, Schöne Náci, My nie sme Taliani a ďalšie. „Potom prišli aj zahraničné zájazdy - Berlín, Moskva, Paríž, Atény, Severná Kórea, a nástup na slovenskú scénu. Vypredané amfiteátre a športové haly, ročne 130 koncertov... A to iba v piatok, sobotu a nedeľu, cez týždeň sme

všetci chodili do práce. Bol to šialený kolotoč,“ spomínal Tomáš Fabor. Ako ďalej dodal, títo skromní otcovia rodín a zodpovední pracovníci netušili, že sa z nich časom stanú hviezdy. Nikomu nenapadlo, že vydajú 6 LP a CD, 11 výberových nosičov, ako aj 8 kompilácií, že vypredajú amfiteátre, koncerty v zahraničí a že to všetko vydrží 40 rokov... „Možno sa 40 rokov nezdá byť veľa, no my sme už sedemdesiatnici. Hrali sme nielen v tomto storočí, ale aj v minulom storočí, dokonca aj v minulom tisícročí,“ doplnil s úsmevom bubeník s tým, že, samozrejme, ak im to zdravie dovoľí a muzikanti budú chcieť, radi ešte zahrajú. Koncerty však utlmia. „Nechceme ukončiť kariéru desaťkrát a potom desaťkrát znovu začať, ako to urobili niektoré kapely...“ (ac)

Foto: archív T. F.

Chceli by viac kompetencií

BRATISLAVA

Kompetencie mestských policajtov by sa mohli zlepšiť napríklad pri meraní maximálnej povolenej rýchlosti či využívaní donucovacích prostriedkov. „Vnímame mnohé ohlasy obyvateľov Bratislavy na rýchle a nebezpečné jazdenie našimi ulicami. Legislatívna zmena by mala umožniť merať rýchlosť prostredníctvom statických radarov a zasielať platobné rozkazy tak, ako to je napríklad pri parkovaní v uliciach hlavného mesta,“ priblížil hovorca mestskej polície Peter Borko. V novej legislatíve by chceli rozšíriť aj výpočet donucovacích prostriedkov na prekonanie odporu a odvrátenie útoku. Ide predovšetkým o elektrické alebo iné dočasne zneschopňujúce prostriedky, spúšťacie opasky a spúšťacie popruhy. (TASR)

Príroda a bicykel:

Medzi Moravou a Dunajom sa rozprestiera široká nedotknutá príroda rakúsko-slovenského hraničného regiónu Moravské pole (Marchfeld) & Záhorie s fascinujúcou rozmanitosťou rastlín, živočíšnych druhov a napínavých kontrastov. Od nivy k stepi početné chránené prírodné oblasti, jedinečný raj bocianov a pestrá mozaika zriedkavých druhov rastlín svedčia o cezhraničnej sile prírody.

Vlhké lúky a záplavové oblasti, ako aj suché trávky a piesočné duny vytvárajú ríšu kontrastov, ktorú najlepšie spoznáte „v sedle“ na dobre značených cyklotrasách alebo počas prehliadky prírody so sprievodcom.

Ideálne pre krátku dovolenku na jeseň!

Informácie o dovolenke na
<https://marchfeld.weinviertel.at/sk>

Pribudli ďalšie nové autobusy

BRATISLAVA

Dopravný podnik Bratislava predstavil 31 nových kĺbových autobusov s najmodernejšou výbavou. Na akých linkách sa v nich odveziete?

V prvej etape objednal dopravca 40 kĺbových vozidiel, pri objednávke druhej časti flotily využil opciu a dokúpil 31 vozidiel. Druhá várka prichádzala do bratislavského depa po skupinách, následne prebiehalo testovanie jednotlivých komponentov a v súčasnosti sa postupne zaraďujú do premávky. Dopravný podnik ich nasadí najmä na linky 21, 31, 32, 37 39, 50, 63, 70, 78, 88, 93, 96, 98, kde budú premávať spoločne s ostatnými typmi kĺbových autobusov. Do konca jesene má v uliciach nášho mesta premávať až 150 nových autobusov kúpených v rokoch 2020 až 2022. (ts)

Súťaž o Tehelnú sa predĺžila

NOVÉ MESTO

Spoločnosť MH Manažment predĺžila lehotu na predkladanie ponúk v súťaži „Predaj budovy polikliniky na Tehelnej ulici s príslušenstvom a pozemkami“ o približne dva mesiace (z 20. 9. na 22. 11.).

Budova polikliniky v atraktívnej lokalite neďaleko Trnavského mýta si vyžaduje značné investície do rekonštrukcie, len na urgentné sanácie je to približne milión eur. Na nového majiteľa prejdú práva a povinnosti z existujúcich nájomných zmlúv. Spoločnosť Poliklinika Tehelná, a. s., pritom nie je prevádzkovateľom zdravotníckej starostlivosti, ale len prenajímateľom priestorov pre zdravotnícke zariadenia. Aktuálna obsadenosť priestorov je približne 60-percentná. (ts)

Príprava staveniska pre prvú mestskú nájomnú bytovku sa blíži ku koncu, stará budova je preč

PETRŽALKÁ

Metropolitný inštitút Bratislavy nám v posledných rokoch ukázal niekoľko nájomných bytových domov „na papieri“, v prípade Petržalky by však k realizácii nemalo byť ďaleko. Na stavenisku na Muchovom námestí je rušno, robotníkov sme tu videli ešte aj v sobotu večer.

Zo zanedbaného areálu na Muchovom námestí už zmizla stará administratívna budova, búracie práce sú takmer na konci, takže čoskoro by sa mohlo začať s výstavbou prvej etapy polyfunkčného komplexu so 103

Búracie práce majú byť dokončené v týchto dňoch.

mestskými nájomnými bytmi na 8 podlažiach. Magistrát dávnejšie avizoval, že sa tak

V prvej etape výstavby pribudne 103 mestských bytov (na vizualizácii objekt zvýraznený červenou farbou).

Zbúraná administratívna budova donedávna slúžila ako klientske centrum, kde hľadali pomoc ľudia, ktorí mali problém zaregistrovať sa do systému PAAS (Bratislavský parkovací asistent). Stavebné stroje ju zrovnali so zemou doslova v priebehu niekoľkých dní. Pozemok by mal byť čoskoro pripravený na výstavbu prvého domu, kde bude 52 nájomných bytov a 51 náhradných nájomných bytov pre nájomcov z reštituovaných bytov. Nájomné byty chce mesto poskytnúť najmä ľuďom pracujúcim v dôležitých povolaniach, ako sú mestskí policajti, hasiči, zdravotníci či učelia.

„Pôvodne mal v tejto lokalite vzniknúť projekt komerčného bývania súkromného developera. Pozemok sa však podarilo opätovne získať do vlastníctva spoločnosti Metro Bratislava, a vznikne tak projekt mestského nájomného bývania s benefítmom vo forme verejného parku a občianskej vybavenosti, ktoré využijú všetci ľudia zo susedstva,“ informoval v minulosti Metropolitný inštitút Bratislavy. Projekt ráta s výstavbou dvoch obytných budov, pribudne aj parkovanie, verejne prístupný parčík a pobytové námestie, ktoré ráta tiež s možnosťou sezónnych podujatí, ako sú trhy či komunitné stretnutia. Hlavné mesto podpísalo na výstavbu prvej etapy polyfunkčného komplexu zmluvu s firmou Kami Profit za 10,2 mil. eur s DPH. Podľa tohto dokumentu, zverejnenom v centrálnom registri zmlúv, zhotoviteľ (Kami Profit) realizuje dielo najneskôr do 19 mesiacov od dňa odovzdania staveniska objednávateľom (Metro, a. s.). Druhá etapa projektu s približne 50 bytmi by mala nasledovať v neskoršej fáze. (ac)

Foto: ac, vizualizácia: MIB

Seniorom učaroval petang, ale aj tajči či pilates

BRATISLAVA

Ak si myslíte, že seniorský život je až príliš pokojný, môžete veriť, že aj obyvatelia domovov sociálnych služieb (DSS) ho radi trávia aktívne a veselo. Pozrite sa, aký program pre nich pripravujú dámy z klubu Soroptimist International Club Bratislava.

Teraz, počas jesenných dní, je to napríklad petangový turnaj pre seniorov z DSS v Rači a na Podjavorinskej ulici v Starom Meste, ktorý „vymysleli“ členky spomínaného klubu v rámci projektu My vám, vy nám s finančnou podporou magistrátu. V petangovom areáli na Tyršáku tvorilo šesť súťaže chtivých trojčlenných družstiev. Ich členovia rýchlo pochopili, že ide o šport, ktorý zvládnu aj ľudia s prípadným pohybovým hendikepom a na pochoopenie pravidiel netreba nijaké zdĺhavé školenie. Kým jedni hrali petang, iní sa na trávniku v tieni stromov učili, ako správne zvládnuť severskú chôdzu - nordic walking, ale zavčičili si aj pilates. A niektorí aj vyše osemdesiatnici sa chuťou pustili do cvičenia

Seniori si na Tyršáku zacvičili aj pilates.

tajči. Aj čínski seniori, ktorí tajči pravidelne cvičia vari v každom meste či dedinke, by mnohých z nich pochválili. Bolo to naozaj príjemné dopoludnie, na ktoré sa mnohí okoloidúci či okolo sa bicyklujúci pozerali s úprimnou úctou. V augustovú nedeľu zas osviežili i rozospievali seniorské duše členky dámskeho salónneho orchestra Afroditky v Múzeu Jána Cíckera v Starom Meste. Prostredie

Devín je späť

BRATISLAVA

Národný beh Devín – Bratislava po trojročnej pandemickej pauze opäť ožije.

Najstaršie atletické i športové podujatie vstúpi do svojej druhej stovky (prvýkrát sa uskutočnilo v roku 1921) už túto nedeľu 9. októbra o 10. hodine. Neuskutoční sa sice v tradičnom termíne v prvej polovici apríla, ale kľúčové je, že po viac ako trojročnej pauze si vytrvalci opäť vychutnajú toto jedinečné podujatie v klasickom formáte. Naposledy totiž spod devínskeho brala do centra Bratislavy (11,625 km) bežala masa výkonnostných i rekreačných športovcov 14. apríla 2019. (ts)

Viac článkov zo života v Bratislave nájdete na

www.banoviny.sk

a aj na Facebooku www.facebook.com/banoviny

Jana Janků

Foto: Darina Stellerová

Jozef Banáš: Karneval kryš Neexistujú krízy politické či hospodárske, iba morálne. Spôsobujú ich krysy. Sú stále nenažrané, aktívne hlavne v tme, keď ich nevidia. Žijú v klanoch, ktoré medzi sebou vedú vojny, sú pomstychtivé, vodcovia si značkujú podriadených očom. Krysy sa pred vodcom od strachu plazia po bruchu, na dôkaz svojej oddanosti mu olizujú srst, hoci by ho najradšej zožrali. Hlavný hrdina románu sa rozhodne vstúpiť do politického karnevalu, ale rýchlo zistí, že politika je stroj, ktorý slušného človeka zmení na prasa, aby z neho napokon vyšiel ako klobása.	Jozef Karika: Na smrť I+II Československo roku 1928. Dvaja kamaráti, maturanti z Ružomberka, Žid Viktor a Nemec Karol, neúmyselne zabijú syna miestneho podnikateľa. Viktor uteká k príbuzným do New Yorku a stáva sa členom mafiánskej organizácie Murder, Inc. Karol študuje medicínu v Mnichove a pod vedením Reinharda Heydricha sa mení na oddaného stúpenca nacistickej ideológie. Ocitajú sa tak na opačných stranách rodiaceho sa vojnového besnenia...	Stefan Ahnhem: Posledný klinec Zlo si nájde cestu všade. Dunja Hougaardová je presvedčená, že stelesnené zlo existuje a má podobu jej bývalého nadriadeného Kima Sleiznera. Vydieranie, zneužívanie právomoci, znásilnenie... Sumár previnení šéfa kodanskej polície je dlhší než vianočný nákupný zoznam, a predsa sa mu akosi darí uniknúť pred spravodlivosťou. Dunja je nútená stiahnuť sa do ústrania, aby odhalila Sleiznerovu pravú tvár.	Táňa Keleová-Vasilková: Olivia Olivia, mladá hrdinka tohto príbehu, miluje husle a svoju rodinu. Túži po pokojnom živote, v ktorom by sa mohla venovať predovšetkým hudbe a sebe... Lenže život býva komplikovaný a nie vždy sa nám darí plniť si sny. Olivia zakopáva o problémy, ktoré ju okrádajú o úsmev, no hrejivé situácie jej dávajú vieru a silu pokračovať. A keďže osud je nevysspytateľný, pripletie jej do cesty niekoho, kto ju zahmle láskavosťou a pochopením.	Fredrik Backman: Vitazi Vyvrcholenie príbehu malého mesta s veľkými snami z románov Medvedovce a My verzu vy. Prešli dva roky od tragických udalostí, na ktoré nikto nechce spomínať. Každý sa snaží posunúť v živote ďalej, ale minulosť sa niekedy vracia ako bumerang. Do malého mestečka uprostred severských lesov vrhne veterná smršť. Trvá iba jedinú noc, ale jej dôsledky zmenia životy miestnych obyvateľov nepredvídateľným spôsobom.
KNIHY, KTORÝMI ŽIJETE				

Parkovisko SND už spoplatnili

STARÉ MESTO

Parkovisko za novou budovou SND prešlo v uplynulých týždňoch významnou obnovou. Od októbra je spoplatnené, kapacita zostáva rovnaká, 250 miest.

Výsledkom rekonštrukcie je nová dopravná infraštruktúra v okolí divadla, verejné osvetlenie a parkovisko s moderným parkovacím a kamerovým systémom. Parkovné na divadelnom parkovisku môžete uhradiť v dvoch parkovacích automatoch v hotovosti aj platobnou kartou. Rovnako sa dá zaplatiť bezhotovostne priamo na výjazdoch z parkoviska. Ak si prídete počas dňa kúpiť vstupenku do pokladnice SND, môžete hodinu parkovať zadarmo. (ts)

Zbierame a triedime

BRATISLAVA

Od zavedenia zberu kuchynského bioodpadu na jeseň 2021 vyzbierali obyvatelia hlavného mesta takmer 2 000 ton odpadu.

„Kuchynský bioodpad triedi už 107-tisíc domácností Bratislavy,“ informovala spoločnosť Odvoz a likvidácia odpadu (OLO). Do zberu sa už zapojila väčšina mestských častí. Aktuálne prebieha distribúcia nádob a kompostovateľných vreciek v Starom Meste a následne pokračuje do Podunajských Biskupíc, Vrakuňa a Vajnôr. Do konca roka sa do zberu zapoja aj Jarovce, Rusovce a Čunovo. (TASR)

Čím prekvapila slovensko-maďarská klasika?

Bedeker gurmána

ČUNOVO

O exotické reštaurácie nie je v Bratislave núdza, ale ak máte chuť na maďarskú kuchyňu, musíte dobre hľadať.

My sme pre vás vyskúšali čárdu v mestskej časti Čunovo, ktorá funguje už roky, no nie každý Bratislavčan o nej vie.

Ak sa vám zdá, že reštaurácia Attila Čunovská csárda je na konci sveta, kam na obed zájde málokto, tak rátať s tým, že možno budete mať problém nájsť si voľný stôl. Okolo poludnia bolo na terase pod snečnicmi plno, najesť sa sem prišli colníci z finančnej správy, cyklisti z dunajskej hrádze, ľudia, ktorí v okolí pracujú, i miestni... Sedieť sa však dá

aj vnútri a je to tam pekné, vo vidieckom štýle. Vonku v záhrade je zase jazierko, chovajú tu ovečky, zajkov či morčatá, a k stolu vás možno príde pozdraviť prítlčná biela mačka, ktorá má každé oko inej farby. V pohodovom prostredí si vychutnáte jedlá pripravené podľa klasických slovensko-maďarských receptov, na ktoré dohliada šéfkuchár a majiteľ podniku Attila. Reštaurácia však rozhodne nepatrí k najlacnejším, aj s tým musíte rátať.

Z obedového menu sme stavili na *Zapekanú cuketu s mozarellou* (8,90 €) na trhanom

Čunovskú čárdu nájdete na Petržalskej ulici.

Fazuľová polievka

Vyprážané kuracie pečienky

Maďarský guláš

Attila šalát

Grilovaná husacia pečeň

Zapekaná cuketa

Rybacia polievka

šalát s paradajkami a omáčkou. Bolo to príjemné ľahké jedlo s kombináciou chutí, ktorá nám lahodila. Ocenili sme aj veľkosť porcie - nič prehnané, ale presne na našu mieru. Potešil tiež styling, na tanieri vyzeralo jedlo fakt dobre.

Ďalšou voľbou boli *Vyprážané kuracie pečienky* (9,90 €), ku ktorým sme mali varené zemiaky s maslom a tatársku omáčku, osvedčená klasika. Porcia bola kvalitná, výdatná, skrátka veľké jedlo, hoci sme vybrali z menu. Pečienky boli zjavne čerstvé, vyzdviujeme aj chrumkavý trojbal, ktorý bol akurát, nepotlačil chuť jemného mäsa.

Aj *Fazuľová polievka s údeninou* (6,90 €) bola pre nás plnohodnotným hlavným jedlom - hustá ako sa patrí, s nakrájaným údeným mäsom, klobáskou a domácimi haluškami. Ingrediencie neoklamane, nijaké masné mäso, fazule veľké strakaté a všetko dokopy chutné... Takto nejako si predstavujeme pociťujú fazuľovicu. Na *Maďarský guláš* (14,90 €), ktorý sme si vybrali z jedálne-

(11,90 €) na opečenej zemiakovej knedličke bola delikatesa, ktorej niet čo vyčítať, bola príjemným chuťovým i vizuálnym zážitkom.

Receptov na prípravu tohto luxusného kúska mäsa je viac, v čunovskej čárde vám ponúknu aj husaciu paštetu s marhuľovým a hruškovým čatni. My však konštatujeme, že sme si vybrali dobre. Chuť lahodnej pečene ladila so sladkastou pečenou hruškou a ovocným čatni, ozvláštnili ju navyše čučoriedky a kúsky jahody, naozaj pochúťka.

Zaujal nás názov *Attila šalát* (11,90 €), tak sme si objednali aj ten. Dostali sme tanier sviežej zeleniny s kuracím mäsom, vajíčkom, slaninovým čipsom a krutónmi - bola to akoby „Attilova“ verzia cézar šalátu. Všetkých ingrediencií bolo dosť, aj porcia dostatočná, slaninka chrumkavá a kuracie mäso vo veľmi chutnom „páci“. Privítali by sme však, keby sme v ňom mali menej dresingu, pridať sa dá vždy, ubrať už nie. (bn)

Foto: Marián Dekan
Naše hodnotenie: ★★★★★
Maximum: 5 hviezdíček
Reštaurácia nebola o návšteve informovaná. Konzumáciu si redakcia platila sama.

Najviac vás zaujalo na našom webe banoviny.sk

Bratislavské
Noviny.sk
www.facebook.sk/banoviny

Opitý vodič vletel medzi ľudí na zastávke MHD Zochova, štyria zomreli namieste

Milan Hugo Suuny: Úprimnú sústrasť rodinám... A dúfam, že pán Vodič už nikdy neopustí basu do konca života... Ja som mal tento rok tiež o kúsok ďalej nehodu, kde do nás nabúral ožratý vodič. Nabúral vo vysokej rýchlosti do troch áut a liečim sa z toho doteraz aj s priateľkou. A dotyčný dostal len podmienku.

Martina Partilová Gdovinová: Každý, kto si opitý sadne za volant, je potenciálny vrah. Aký trest by bol pre človeka, ktorý by tu pobehoval so zbraňou v ruke? Veď to isté robí šofér, ktorý si sadne za volant opitý. Úprimnú sústrasť. Nevieť si to ani predstaviť.

Iveta Ivka: Stále dookola tvrdím, že ľudia, ktorí spôsobia nehodu pod vplyvom drog, omamných látok či hraním sa s mobilom by už v živote nemali mať nárok na vodičský preukaz.

Ladislav Matisko: Tak dúfam, že polícia teraz začne tvrdo kontroly na cestách, a nielen alkohol, ale aj drogy, rýchlosť, porušovanie pravidiel. Jazdí sa tu brutálne, keď dodržiavam rýchlosť, ešte mi hujeri nabudení ukazujú všakovaké gestá.

Róbert Jakab: Všetci hlásajú prevenciu, ale internet je plný sťažností, prečo policajti údajne bez príčiny zastavujú vozidlá. No zastavujú, aby z cesty odstránili takýchto vrahov. Trochu osvetu do spoločnosti treba vniesť aj činnosťou médií a príslušných ministerstiev.

Foto: FB Polícia Slovenskej republiky

Váš názor nás zaujíma

Ďakujeme, že s nami zdieľate vaše názory. Každé dva týždne z nich vyberieme tie najpodnetnejšie, trefné aj vtipné, a uverejníme. Chcete sa s nami podeliť o skúsenosť či o to, čo vás vo vašej štvrti trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl redakcia@banoviny.sk, pod článkami na našej stránke www.banoviny.sk alebo na našom Facebooku www.facebook.sk/banoviny.

✉ Z REDAKČNEJ POŠTY

Prácu týchto ľudí treba zviditeľniť

„Téma, o ktorej píšem, sa v tlači veľmi nevyskytuje, je ale dobré, keď sa o sebe dočítajú aspoň Bratislavčania so zdravotným postihnutím,“ napísala nám pani Mária k nasledujúce-
mu textu (z rozhovorových dôvodov sme ho skrátili):

Nádvorie Starej radnice v septembri opäť ožilo. OZ Inklúzia a Múzeum mesta Bratislavy už 22 rokov pozývajú začiatkom jesene na Radničkine trhy. Témou je podpora zamestnávania ľudí so zdravotným postihnutím v chránených dielnach a sociálnych podnikoch formou predajno-prezentačných trhov. Svoje sladké dobroty - sirupy, medy, lekváry, ale aj bylinky nazbierané hlboko v lesoch, keramické či textilné výrobky prezentovali 25 subjektov, domovy sociálnych služieb, sociálne podniky, chránené dielne... Kto chcel, vykrútil si na kruhu hlinenú misku či upiekol vlastnú slanú alebo sladkú obľátku. Mohli ste si kúpiť aj niektorý z ručne vyrobených darčekových predmetov, v ktorých bolo veľa inšpirácie a originality. Kaviareň Radnička prispela pravými prešporskými rožkami či dobrou kávou. Program doplnilo sociálne divadlo Hopi Hope a dámska kapela Bon Bon Trio. 22. ročník sa vydaril, tešíme sa na budúci!

Termínovaný vklad

Sú bezpečné vklady Vaša srdcovka?

S úrokom
až 1%*

Naše srdce bije pre Vaše prania.

BKS Bank
www.bksbank.sk

NEBRASTAV 0915 824 062

Facebook Nebrastav Instagram www.nebrastav.sk Email nebrastav@nebrastav.sk

- Stavebné práce všetkého druhu - stavby rodinných domov
- Odstránenie vlhkosti, rekuperácie-ventilácie, sanácia plesní.
- Hydroizolácie základov, drenážne odvodnenie.
- Vodovodné prípojky, kanalizácie, výkopy.
- Zámková dlažba, dvory, ploty, gabióny,
- Interiéry, obklady, dlažby, podlahy, omietky, stierky, maľovanie, sadrokartón, stropy, podkrovia.

Do Hainburgu opäť aj busom

BRATISLAVA Cezhraničná linka Bratislava – Hainburg od začiatku septembra opäť premáva. Autobusy linky 901 odchádzajú spod Mosta SNP, pokračujú cez Einsteinovu (v smere do Bratislavy aj cez Aupark), ďalej cez Wolfsthal až do Hainburgu. V pracovné dni premáva 16 párov spojov, v sobotu 15 párov spojov a v nedeľu a počas spoločných sviatkov 10 párov spojov. Základný cestovný lístok si kúpite u vodiča za 2,50 €, zľavnený 1,50 € (v aplikácii IDS BK stojí zľavnený lístok 1,25 €). (bn)

Najskôr bude pump track

ZÁHORSKÁ BYSTRICA V susedstve futbalového ihriska v lokalite Krče vyrastie nový športovo-oddychový areál. Ráta s tréningovým futbalovým ihriskom či rôznymi športovými prvkami. Práce na prvej etape výstavby sa začali realizáciou pump tracku, ktorý si vyžiadali obyvatelia mestskej časti. Pôjde o dráhu s asfaltovým povrchom, ktorá bude mať dĺžku 140,4 m, 8 zákrut a stredný profil vln vhodný pre jazdcov rôznej úrovne. (ts)

Druhá šanca

STARÉ MESTO V uliciach Starého Mesta pribudli smetné nádoby so špeciálnymi držiakmi na plastové fľaše a plechovky. Tie sa dajú vytiahnuť a vrátiť do obchodu. Projekt s názvom Druhá šanca, inšpirovaný krajinami Škandinávie, chce takto pomôcť ľuďom bez domova – vďaka vyzbieraným zálohovaným obalom si môžu finančne priliepiť a zaplatiť napríklad nocľah. Spomínané smetné nádoby sú na nábreží a na Hviezdoslavovom námestí. (ts)

Aký odkaz vyniesol archanjel na Michalskú vežu?

STARÉ MESTO

V priebehu roka sme zažili dva výnimočné okamihy, ktoré sa zapíšu do našej histórie. Vlni v októbri sme boli svedkami otvárania časovej schránky, ktorá bola 175 rokov ukrytá v soche archanjela na Michalskej veži, a pred pár dňami zas svedkami zapečatenia novej časovej schránky s novým odkazom pre našich potomkov.

Lúštenie tajomstva medenej krabičky z roku 1758, uložené v hlave sochy archanjela Michala, s napätím sledovali vďaka online vysielaniu na sociálnych sieťach tisíce Bratislavčanov, ale aj ľudia z iných miest Slovenska. Bola to udalosť, ktorá sa udeje len raz za niekoľko generácií, a podobným vzrušujúcim okamihom bolo zapečatenie novej časovej schránky s novým odkazom do budúcnosti. V historických priestoroch Starej radnice sa na to podujal reštaurátor Stanislav Kožela, ktorý časovú schránku vlni v októbri aj otváral. Čo v nej bolo?

Naši predkovia nám odkázali napríklad zapečatenú malú kapsulu s relikviami deviatich svätých mučeníkov, poskladané pergamenové písomnosti, dobové platidlá, dokument s podpisom archivára Jakuba Gürtha, ale tiež svedectvo z roku 1758 s menami štyroch stavebných a tesárskych majstrov a staviteľov: *„Pri tejto stavbe sme prácou rúk usilovne pomáhali, až sme s pomocou Božou vyviedli do výšky túto vežu. Vy, ktorí nájdete túto*

Zreštaurované súsošie sme si mohli pozrieť celkom zblízka na nádvorí Starej radnice.

ceduľku a prečítate ju, spomeňte si na nás zomrelých a pomodlite sa za naše úbohé duše. Anno, Domini po narodení Ježiša Krista, 1758, 20. júna.“

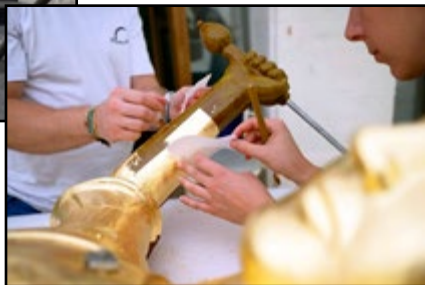
O obsahu v novej časovej schránke, ktorá je vernou kópiou pôvodnej, rozhodovala aj verejnosť prostredníctvom online ankety. Voľba padla na DNA Bratislavy ukrytú v kapsulách zo zataveného skla. V jednej je kvetový med zo včelnice mestských lesov v Krasňanoch – nasledujúcim generáciám by mohol po rozboře priniesť informácie o našom životnom prostredí. Semená stromov a viniča v ďalšej kapsule sú zas typické pre lesy a vinohrady, ktoré obklopujú Bratislavu. Konkrétne ide o buk, lipu, hrab, Račiansku fran-

kovku a Rizling rýnsky. Na výsadbu sa síce v budúcnosti nebudú dať použiť, ale poslúžia ako pamäťová stopa. Vzorka pôdy z bukovo-hrabového lesa neďaleko Partizánskej lúky zas našim potomkom napovie, aká bola kvalita zeminy, čo v nej rástlo...

Aj ďalšie predmety v schránke majú budúcim generáciám poskytnúť aspoň čiastočnú informáciu o tom, aké prostredie nás obklopuje, čím žijeme, aké hodnoty vyznávame. „Nový obsah časovej schránky bol výsledkom zvažovania z rôznych perspektív – snahy o kontinuitu a tradíciu, o podtrhnutie duchovného rozmeru obsahu schránky, reflexiu záujmu verejnosti, a napokon praktické aspekty ako trvácnosť materiálov alebo rozmery,“ vysvetlila riaditeľka Múzea mesta Bra-

Týždeň s Michalom

V týždni od 26. septembra do 2. októbra pripravilo Múzeum mesta Bratislavy verejnú prezentáciu pozláteného súsošia archanjela Michala s drakom v Starej radnici, odborné prednášky k rekonštrukcii Michalskej veže a napokon slávnostné vyloženie sochy naspäť na Michalskú vežu spolu s novou časovou schránkou.

Zlátenie sochy

tislavy Zuzana Palicová.

V krabičke je i poézia Mily Haugovej a Ivana Štrpku, ktorá má dať nášmu odkazu duchovnú a emocionálnu hodnotu. Uložená je v nej tiež listina Múzea mesta Bratislavy, listina so zoznamom poslancov bratislavského mestského zastupiteľstva a mestskej rady v rokoch 2018 – 2022, aj medená tabuľka s menami ľudí, ktorí sú zodpovední za aktuálnu rekonštrukciu Michalskej veže. Do novej časovej schránky sa zároveň vrátila kapsula s relikviami svätých, sú v nej i kópie pôvodných písomných dokumentov. A po zapečatení putovala tam, kam patrí, do hlavy obnovej sochy archanjela, ktorý je po rekonštrukcii späť na vrchole Michalskej veže. Pôvodná krabička z roku 1758, ktorú zreštauroval Stanislav Kožela, ako aj zvyšné predmety z nej sú uložené v depozitároch Múzea mesta Bratislavy. (ts, ac)

Foto: ms, Múzeum mesta Bratislavy

► Kapsula s relikviami svätých

◀ Kapsuly s DNA Bratislavy

► Dokumenty v časovej schránke

Správy z podsvetia

To je drzosť! Pri obchodnom centre na EINSTEINOVEJ ULICI dopravní policajti kontrolovali vodiča, ktorý stál so svojím vozidlom Land Rover na mieste vyhradenom pre zdravotne ťažko postihnuté osoby. Parkovací preukaz ZŤP, ktorý predložil, sa mužom zákona nepozdával, a tak ho eskortovali na príslušný policajný útvar. „Po zistení potrebných informácií bolo zo strany povereného príslušníka začaté trestné stíhanie vo veci prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky,“ informovala polícia na sociálnej sieti. Ak sa podozrenie o falšovaní potvrdí, 47-ročnému mužovi hrozia až tri roky za mrežami. (nc)

Pieta pohrebná služba

Pomáhame 24 hodín denne už viac ako 30 rokov.

V obradnej miestnosti Pieta ponúkame bezplatne tieto služby:

► prepožičanie štyroch umelých vencov už aj so štandardnými stuhami

► zobrazenie fotografie zosnulého na LCD monitore

► prehratie foto prezentácie zo života zosnulého

► kondolenčnú listinu.

Na týchto službách ušetríte min. 300 eur.

Pieta – pohrebná služba
Mlynské Nivy 8
02/52 63 11 81
www.pieta.sk

Tajomná panna, vzlyky upálenej bosorky a spiaci kat

Bratislava kedysi

K Michalskej veži v historickom centre, ktorá v týchto dňoch prechádza generálnou obnovou, sa viažu mnohé legendy. Duch mestského kata či tajomnej Čiernej pani sa tam vraj dodnes zjavuje, občas počuť aj vzlyky upálenej bosorky Agáty... Poznáte tieto príbehy?

Tajuplné legendy, rôzne poverby a strašidelné príbehy oživuje aj seriál Bratislavského samosprávneho kraja. Keď napríklad pôjdete popod Michalskú bránu v noci, mali by ste byť ticho. Vo veži totiž spí nepokojným spánkom duch mestského kata - svedomie ho ťažilo natoľko, že jeho duša nemôže odpocívať. Hoci popravoval na príkaz mestských pánov, vedel, že niektorí ľudia boli nevinní. Ak kata zobudíte, zide dole za vami, a kto k nemu nebude úctivý, môže prísť o hlavu.

Ďalšia povera hovorí, že skúšku úspešne zloží iba ten študent, ktorý pod Michalskou vežou nepreriekne nahlas ani jediné slovo, kým ňou neprejde. Neodporúča sa ani priblížiť

K Michalskej veži sa viaže veľa legend.

sa k veži hodinu pred polnocou, pretože pod Michalskou bránou a v blízkych uličkách sa zjavuje tajomná Čierna pani. Je to panna Uršula, ktorá podľa povesti bývala spolu s kamarátkou Agátou neďaleko veže. Obe sa zaľúbili do toho istého mládenca, ten si však vybral Agátu a žiarlivá Uršula ju obvinila z bosoráctva. V tej dobe neboli potrebné na usvedčenie dôkazy a Agátu upálili. Uršuli to však šťastie neprineslo, utráhlala sa na smrť a v čiernych šatách dodnes blúdi okolo veže a prosí o odpustenie.

Socha Dievča s havranmi pod Bratislavským hradom je spomienkou na všetky ženy v našom meste, ktoré v stredoveku nespravodlivo obvinili z bosoráctva a upálili.

Počuť vraj aj vzlyky Agátinho ducha...

Príbeh krásnej bylinkárky z Podunajských Biskupíc Agáty Tóthovej, ktorá bola prvou obeťou honu na čarodejnice u nás, priblížila dávnejšie v Bratislavských novinách sprievodkyňa dejinami a blogerka Katarína Králiková. Nešťastná žena 24. mája v roku 1602 skončila na hranici postavenej medzi Župným a Hurbanovým námestím vo veku ani nie 30 rokov. „Jej životný príbeh má niekoľko verzií a ten skutočný sa už zrejme nikdy nedozvieme. Máme však celý zoznam priznaní, ktoré Agáta urobila po dlhom a bolestnom mučení,“ pripomenula sprievodkyňa dejinami.

O obsahu pôvodnej schránky, aj o našom odkaze budúcim generáciám sa dočítate na vedľajšej strane 26. (bn) Foto: shutterstock

Z histórie veže

- Začala sa stavať v 2. polovici 13. storočia, jej dnešná podoba s výškou takmer 51 m je z polovice 18. storočia.
- Slúžila ako jedna zo štyroch brán do mesta, spolu s Laurinskou, Rybárskou a Vydrickou, aj ako požiarna strážnica. Bola najvyšším bodom mestského opevnenia.
- Od júla 2021 prechádza generálnou obnovou, ktorá má byť ukončená v prvom polroku 2023.

nej plastike je teraz už nová časová schránka s novým odkazom od nás, súčasníkov, pre našich potomkov, ktorí ho budú hľadať možno o sto či dvesto rokov. Archanjel Michal ho pred pár dňami vyniesol na vrchol Michalskej veže a bola to udalosť, ktorú sledovali stovky Bratislavčanov.

O obsahu pôvodnej schránky, aj o našom odkaze budúcim generáciám sa dočítate na vedľajšej strane 26. (bn) Foto: shutterstock

Bratislavské
Noviny
vyjdú
24. októbra 2022

REDAKCIA

Ivanská cesta 2D

821 04 Bratislava

Šéfredaktorka: Anna Čapková

E-mail: redakcia@banoviny.sk

Telefón: 02/62801182

Inzercia: Claudia Škrabáková

Telefón: 0911 668 469

E-mail: skrabakova@banoviny.sk

PR reklama

je graficky vyznačená ■

www.banoviny.sk

Nedostávate Bratislavské noviny?

Nahláste nám vašu presnú

adresu na: 02/32688830,

redakcia@banoviny.sk

aquaparksenec.sk

V Senci pondelky pre seniorov!

8,90 €
na celý deň

**Bežná cena je
21,90 €.**

Platí pre seniorov od 60
rokov počas zimnej sezóny,
od septembra do mája.

AQUAPARK
SENEC